

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΣ

1884

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΦΡ. 8

Handwritten signature

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μικροασιακή
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΑΔΟΝΗΣ, ΒΚΛΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Εκτ' της Ασωπόρου Πανεπιστημίου, 39.

1884

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΒ'

Συνδρομή ἑτησίαι ἔν Ἑλλάδι φρ. 12, ἢ τῆ ἀλλοδαπῆ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ ἐπιτίθενται — Ἐκδοτὴν Διονύσιον Παναγιωτοπούλου 89.

15 Ἰουλίου 1884

ΝΥΜΦΗ ΠΛΟΥΣΙΑ

(Διήγημα. Κατὰ τὸ γαλλικὸν τοῦ P. Mercier.)

(Συνέχεια ἔδε προηγούμενον φύλλον).

Δ'.

— Πόσον εἶμαι, κόρη μου, εὐτυχής ὅτι σὰς βλέπω! Ἀλλὰ διατί νὰ μὴ μοῦ ἀναγγεῖλετε πότε ἀκριβῶς θὰ ἤρξεσθε; Ὁ υἱὸς μου ἐπερίμενε τὴν ἀφίξιν τοῦ ταχυδρομείου, πρὶν ἀναχωρήσει διὰ τὸ Κογκαρνώ, ὅθεν ἐπιστρέφει τὸ βράδυ. Θὰ καταληπθῆ. Ἐλπίζω, κύριε, ὅτι θὰ μείνετε ὀλίγας ἡμέρας μαζί μας.

— Εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, κυρία, ἂν τὸ ἐπιτρέψετε καὶ δὲν σὰς στενοχωροῦμεν.

— Νὰ μὲ στενοχωρήσετε, ἐνῶ μοῦ προξενεῖτε ἀληθινὴν χαρὰν! Νὰ συγχωρήσετε μόνον, σὰς παρακαλῶ, τὴν ἀπλότητά της ὑποδοχῆς καὶ νὰ εὐχαριστηθῆτε εἰς ὅ,τι ἔχει νὰ προσφέρει ὁ τόπος μας, ὅστις δὲν ἔχει συνειθίσει εἰς παρρησιάζεσθαι.

— Ὁ τόπος σας, κυρία μου, εἶνε μαγευτικός, καὶ τὸν θαυμάζωμεν ἀδιακόπως καθ' ὅλον τὸν ὄραμον. Ὅταν μείνη κανεὶς πολὺν καιρὸν εἰς Παρισίους ἢ τὰ περίχωρα, εἶνε ἀληθῆς ἑορτὴ ἢ ἀναπνέη τὸν καθαρὸν αὐτὸν καὶ ζωογόνον ἀέρα.

— Παππάκη, ὁ ἀμαξῆς ζητεῖ διαταγὰς. Δὲν τοῦ λέγετε πότε νὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς πάρῃ;

— Σὰς παρακαλῶ, κύριε, χάρισατέ μας καὶ περισσότερον παρὰ μίαν ἡμέραν. Ὁ υἱὸς μου θὰ ἦτο ἀπαρηγόρητος νὰ χάσῃ τὸ περισσότερον μέρος τῆς ἐδῶ διαιμονῆς σας. Ἡ ἀγαπητὴ μου κόρη, τὴν ὅποιαν ἡμῖν βεβαία ὅτι δὲν παρεκάλουν εἰς μάτην, μ' ἔδωκεν ἐλπίδας ὅτι θὰ προστατεύσετε τὸν Ἄλαίν. Ὁ θὰ ἡμῖν τόσο εὐτυχής ἂν καὶ μόνος σας ἐλαμβάνετε τὴν βεβαιότητα, ὅτι εἶνε ἄξιος τῆς προστασίας σας. Ἐπειτα, εἶμαι τόσο εὐχαριστημένη ὅτι ἔχω ἐδῶ τὴν χαριτωμένην αὐτὴν Μαρκέλλαν ἀφήσατέ με νὰ τὴν ἀπολαύσω με τὴν ἡσυχίαν μου! Πεισθήτε ὅτι δὲν μᾶς δίδοτε κανὲν βάρος, καὶ μὴ μοῦ στερῆσετε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ περιποιηθῶ — διὰ τελευταίαν φοράν — τόσο καλοὺς φίλους εἰς τὸ ἀγαπητὸν μου κτήμα. Στείλατε ὀπίσω τὴν ἀμαξίαν σας, καὶ ὅταν μᾶς βαρυνθῆτε, ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ σὰς κρατήσω περισσότερον, καὶ νὰ σὰς προμηθεύσω ἀμαξίαν, ἢ ὅποια νὰ σὰς ὑπάγῃ ὅπου θέλετε. Δέχεσθε;

— Εὐχαρίστως, κυρία μου. Δὲν ἤμπορῶ ν' ἀντιστῶ εἰς τὴν εὐγενῆ σας ἐπιμονήν, οὔτε εἰς τὸ βλέμμα τῆς Μαρκέλλας. Παραδίδομαι εἰς τὰς χεῖράς σας.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἡ κ. Δεσκλοβέλ περιήγαγε τοὺς ξένους τῆς εἰς τὸν πύργον. Πανταχοῦ ἐπιπλα παλαιά, καθαρὰ καὶ ἀμειγρὰ φέροντα τὸν βρετανικὸν τύπον κυλικίων πλήρες λαμπρῶν ἀγγιλλοπλάστων πινακίων, σκευοθήκαι μεγάλαι, κιβώτια ἐκ ξύλου γλυπτοῦ. Ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς κυρίας Δεσκλοβέλ ὑπῆρχε μάλιστα καὶ κλίνη κλειστὴ μετὰ τῶν συρτῶν θυροφύλλων τῆς καὶ τοῦ μικροῦ πρὸ αὐτῆς σκάμνου, χρησίμου εἰς ἀνάβασιν. Ἡ κλίνη αὐτὴ, μετὰ τὰς ἀφελεῖς τῆς γλυφῆς καὶ τὰ διάτρητα κόσμηματά της, ἐφάνη τόσο ὡραία εἰς τὴν Μαρκέλλαν, ὥστε ἐδήλωσεν εἰς τὸν πατέρα της ὅτι ἤθελε νὰ πάρῃ μαζί της μίαν τοιαύτην εἰς Παρισίους.

— Ἔχεις δίκαιον, ἀγάπη μου, εἶπεν ἡ κ. Δεσκλοβέλ. Ἡ κλίνη αὐτὴ ἔχει πολλὴν πρωτοτυπίαν ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν ἐσυνείθισαι κανεὶς ἀπὸ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, διὰ νὰ κοιμᾶται ἐντὸς αὐτῆς χωρὶς νὰ στενοχωρῆται. Οἱ χωρικοί μας χώνονται ἐντὸς καὶ κλείουσι καὶ τὰς θύρας φαντάζεσθε δὲ τί ἀέρα ἀναπνεύουν ἐντὸς ὀνόματι, ὅπου κυλῖονται ἐπὶ σωροῦ κοπρίας μικρὰ παιδιὰ, ὄρνιθες καὶ χοῖροι ἀνάμικτοι. Τὸ κατ' ἐμὲ, τὴν ἔχω χάριν τοῦ σχήματος, ἀλλ' οὐδέποτε κοιμῶμαι εἰς αὐτήν.

— Ἀδιόφορον ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω μίαν. Ἀλλὰ, πατέρα, παρατηρεῖς κατὶ τι περίεργον; Ἡ πρόσοψις αὐτῆς τῆς κλίνης δὲν ὁμοιάζει τρομερὰ μετὰ τὰς ἀνατολικὰς μουσαράβλιας;

— Ἔχεις δίκαιον, κόρη μου, καὶ ἐγὼ τὸ παρετήρησα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ κ. Δεσκλοβέλ ἤνοιξεν ἓν παράθυρον, καὶ οἱ ξένοι αὐτῆς ἔβαλον κραυγὴν θαυμασμοῦ. Ὁ πύργος, ἀκοδομημένος ἐφ' ὕψηλόν, εἶχε θαυμασίαν πρὸς τὴν θάλασσαν θέαν, ἐφ' ἧς ἐστιν ἠεροβόλον αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Δεξιᾶ ὁ ὠραῖος ὄραμος τοῦ Φορέστ. εἰς τὸ βάθος αἱ νῆσοι Γλενάν ἀριστερᾶ τὸ Κογκαρνώ, καὶ ἐμπρὸς θαυμάσια δάση, καθήκοντα μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ.

— Ἄχ! τί ὡραία! ἀγαπητὴ μου κυρία! ἐφάνησεν ἡ Μαρκέλλα, πῶς σὰς λυποῦμαι, ὅτι ἀναγκάζεσθε ν' ἀφήσετε . . .

Ἄλλὰ διεκόνθη, βλέπουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κ. Δεσκλοβέλ πληρουμένους δακρῶν· ἤσθάνθη δὲ καὶ αὐτὴ ὀγκουμένην τὴν καρδίαν τῆς καὶ περιεπτύχθη τὴν γηραιάν τῆς φίλην, ἣτις ἤσπασθη αὐτὴν τρυφερῶς.

— Πῶς ἐντρέπομαι, κύριε, ὅτι ἀπεκάλυψα ἐνώπιόν σας τὴν ἀδυναμίαν μου. Ἄλλ' ἐγὼ καὶ ὁ υἱὸς μου καταβάλλομεν τόσον κόπον νὰ κρύψωμεν τὰ δάκρυά μας, ὥστε ἐνίστε, ὅταν αὐτὸς λείπη, λησμονοῦμαι καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ κρατήσω τὸν ἑαυτόν μου.

— Ἀφοῦ εἰς ἀπερίσκεπτος λόγος τῆς Μαρκέλλης μᾶς ἔφεραν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, κάμετέ μου τὴν χάριν, σᾶς παρακαλῶ, νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆτε καὶ νὰ μὲ καταστήσετε ἐνήμερον τῶν πραγμάτων. Ἦξεύρετε ὅτι αὐταὶ αἱ ὑποθέσεις εἶνε ἔργον μου· ἴσως δυνῆθῶ νὰ σᾶς δώσω καμμίαν καλὴν συμβουλὴν.

— Δυστυχῶς, κύριέ μου, τὰ πράγματα εἶνε πολὺ ἀπλᾶ. Εἶχα ἐπὶ δεκαετίαν ὄλην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου ἕνα οὕτως εἰπεῖν ἐπιστάτην, ὅστις εἰσέπραττε τὰ μισθώματα, ἐπεστάτει εἰς τὴν ὑλοτομίαν, ἐνῆργει τὴν ἐκχέρσασιν τῶν ἀκαλλιεργητῶν γαιῶν, καὶ ἐν γένει διηύθυνε τὴν κάρπωσιν τοῦ κτήματος, ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸν υἱόν μου καὶ μόνος ὁσάκις ἔλειπεν ὁ Ἄλαιν. Εἴχαμεν καὶ οἱ δύο μεγάλην εἰς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην. Πρὸ ἐνὸς μηνός, ἐνῶ εἴμεθα εἰς τὰ Πυρηναῖα, παρεβίασεν ἀπλοῦστατα τὸ κιβώτιον, εἰς τὸ ὅποιον ἔκλειε τὰ χρήματα καὶ τὰ χρεώγραφα μου καὶ μοῦ ἔκαλψεν ἀξίας πεντακοσίων περίπου χιλιάδων φράγκων· ἔπειτα ἔφυγε. Δὲν κατωρθώσαμεν νὰ παρακολουθῶμεν τὰ ἔγνη του εἰμὴ μόνον μὲχρι βρέστης, ὅπου ἴσως ἐπεβιάσθη. Ὁ ἀνευρεθὴς ποτε ἀρά γε, καὶ θὰ ἔχη τὸ ποσὸν εἰς χεῖράς του; Δὲν τὸ πιστεύω. Δὲν μοῦ μένει λοιπὸν ἄλλο παρ' αὐτὸ τὸ κτήμα, ὅπου θὰ μᾶς ἦτο δυνατόν νὰ ζήσωμεν μετρίως, ἐγὼ καὶ ὁ Ἄλαιν, ὅστις ἀγαπᾷ πολὺ τὴν γεωργίαν, καὶ τὸ ἐπιθυμεῖ. Ἄλλ' ἐγὼ ἔχω διὰ τὸν υἱόν μου περισσοτέραν αὐτοῦ φιλοδοξίαν, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ζήσῃ τὴν ζωὴν, εἰς τὴν ὅποιαν μᾶς καταδικάζει ἡ καταστροφὴ μας. Ἀφοῦ ἐξῆσεν ἐδῶ ἀνέτως, εὐεργετῶν τοὺς περὶ αὐτόν, θὰ μ' ἐλύπει πολὺ νὰ τὸν ἴδω γινόμενον ἀληθῆ γεωργὸν καὶ ὑποχρεωμένον νὰ στερῆται, χάριν οικονομίας, τὴν πολυτέλειαν τῆς εὐεργεσίας.

— Ἄν σᾶς εἶπω ὅτι ὁ υἱὸς μου εἶνε ὠραῖος, καλὸς, γενναῖος καὶ μὲ πολλὴν νοημοσύνην, θὰ μερδιάσετε βεβαίως διὰ τὰς μητρικὰς μου ὑπερβολὰς. Προτιμῶ νὰ τὸν ἴδῃτε καὶ νὰ ὁμιλήσετε μαζί του. Νομίζω ὅτι τὸν ἔκαμα ἀνδρᾶ, καὶ θὰ ἦτο ἀληθῶς λυπηρὰ διάλυσις τῶν ὀνείρων, τὰ ὅποια τρέφω ἀφ' ὅτου ἐγεννήθη, νὰ μείνῃ ζῶν ἐδῶ ζῶν ἐντελῶς φυτικῆν, ἀντὶ ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς περιουσίας τῆν ὅποιαν εἰς ἀθλίους μᾶς ἔκλειψεν. Εἶνε μόλις εἰκοσιῆς ἔτων· ἔχει καιρὸν ἀκόμη ν' ἀρχίσῃ νέαν ζωὴν, ὅταν μάλιστα ἔχη

ὑποστήριξιν ὡς ἡ ἰδική σας. Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ, μέχρις οὐ εὖρω ἀγοραστὴν διὰ τὸ κτήμα. Ἐπειτα θὰ ὑπάγω νὰ κατοικήσω μὲ τὸν υἱόν μου.

— Δὲν θὰ στενοχωρηθῆτε εἰς μικρὸν παρισινὸν οἶκον, ἀνεφώνησεν ἡ Μαρκέλλα, ἀφοῦ ἐξήσατε τόσον καιρὸν εἰς αὐτὸν τὸν ὠραῖον τόπον;

— Μὲ τὸν Ἄλαιν, ἀγάπη μου, θὰ ἦμαι παντοῦ εὐτυχῆς, ἀφοῦ ἂν τὸρα ἔτη δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν ἢ ζωὴν μου παρὰ τὴν εὐτυχίαν του. Ἢ μαι βεβαίαι ὅτι ὁ κ. Δαρλεμὼν μ' ἐννοεῖ.

— Πληρέστατα, κυρία μου· ἔπειτα, δὲν συμφωνεῖτε καὶ σεις, ὅτι ὄλαι αὐταὶ αἱ ἀφοσιώσεις μας εἶνε οὐχ ἥττον ἐγνώστικαι ἀφοῦ μᾶς κάμνουν ἡμᾶς εὐτυχεῖς;

— Μετὰ μεσημβρίαν διέτρεξαν τὸ κτήμα, ὅπερ ἦτο ἀληθῶς ὠραῖον. Ἡ Μαρκέλλα κατενθουσιάσθη ἐκ πάντων, ἰδίως δὲ ἐκ τῆς θέας τῶν γέροντων γαιῶν, ἀς τὰ ἰώδη καὶ κίτρινα ἄγρια ἄνθη μετεμόρφουν εἰς εὐχρῶν ἀρμονικὸν τάπητα. Ἡ κ. Δεσκλοβέλ ἐγέλασε πρὸς τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς νεάνιδος καὶ τῆ ἐξήγησεν ὅτι κατ' ἔτος ἐξερχοῦτο μέρος τῶν γαιῶν ἐκείνων, διότι φιλοδοξία τοῦ ἰδιοκτῆτου ἦτο νὰ τὰς κατακτήσῃ πάσας.

— Ἄ! αὐτὸ εἶνε φοβερόν! ἀνεκράξεν ἡ Μαρκέλλα. Νομίζετε, ἐν συνειδήσει, ὅτι ὠραίζετε τὴν ἰδιοκτησίαν σας, ὅταν σπειράτε σῖτον ὅπου φύνται τὰ χαριτωμένα αὐτὰ μικρὰ ἄνθη;

— Ἄν ἦσθε γαιοκτήμιον, ἀγαπητή μου φίλη, θὰ ἐσκέπτεσθε ἀλλέως.

— Θὰ ἦτο περιέργον. Φαντασθῆτε ὅτι εἰς τὴν Βιλλ-Δαβρὰ κατέστρεψα ὄλον μας τὸν λαχανόκηπον. Δὲν ἐπιτρέπω εἰς τὸν κηπουρὸν εἰμὴ καρποφόρα δένδρα καὶ ἄνθη. Συμφωνῶ, ὅτι τὰ ἴα καὶ τὰ χαμαικέρασα, τὰ ῥόδα καὶ τὰ γαρύφαλλα δὲν χρησιμεύουν εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἀλλ' εἶνε τόσον εὐμορφα, καὶ μυρίζουν τόσον ὠραῖα. Τὸ ἀστεῖον δὲ εἶνε, ὅτι ἀφοῦ ἐφιλονεικήσαν μαζί μου· ἐθύμωσαν κατ' ἀρχάς, ἀνεγνώρισαν ἔπειτα ὅτι τοὺς ἔκαμα καὶ οικονομίαν, διότι τὰ λαχανικά τῆς ἀγορᾶς εἶνε πολὺ εὐθηνότερα παρ' ἐκεῖνα, τὰ ὅποια καλλιεργεῖ κανεὶς εἰς τὸν κηπὸν του. Φαντάζεσθε πόσον ἐθριάμβευσα.

Ἐγὼ δ' οὕτως ὠμίλει, ἔδρεψεν ἡ Μαρκέλλα μεγάλην δέσμην ἀγρίων ἀνθέων καὶ χόρτων τοικιλοχρῶμων, ἅτινα ἐπιστρέψασα οἶκαδε, ἀπέθηκεν ἐν τῷ προθαλάμῳ. Βιτὰ δὲ, ἀποβαλοῦσα τὸν πῖλόν τῆς καὶ εὐτρέπισσα μικρὸν τὴν κόμην τῆς ἐξήτησε παρὰ τῆς κ. Δεσκλοβέλ μίαν μαγειρικὴν ποδιάν καὶ μίαν μεγάλην ψαλίδα, καὶ ἤρχισεν διασκευάζουσα τὴν συκομιδὴν τῆς διὰ τὰ ὄν ἀνθοδοχεῖα, ἅτινα ἔκειντο ἐπὶ τῆς ἐστίας τῆς αἰθούσης.

Ἡ κ. Δαρλεμὼν ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ἢ δὲ κ. Δεσκλοβέλ μετέβη νὰ ῥίψῃ ἐν βλέμμα εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἡ Μαρκέλλα ἦτο μόνη ἐν τῷ προθαλάμῳ, ἀσχολουμένη εἰς διασκευὴν τῶν ἀγροτικῶν τῆς ἀνθοδοσιῶν, ὅτε ἡ θύρα ἤνοιχθη

ἀποτόμως, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἄλαιν Δεσκλοβέλ. Ἐβμεινεν ἐπὶ στιγμὴν ἐκπληκτος ἐνώπιον τῆς ὠραίας ἐκείνης ἀγνώστου, ἣν περιέβαλλε μαγειρικὴ ποδιὰ· εἶτα, βλέπων αὐτὴν μειδιῶσαν, ἐμειδίασε καὶ αὐτὸς, καὶ προσκλίνας εἶπεν:

— Ἡ δεσποινὴς Δαρλεμὼν, ὑποθέτω;

— Αὐτὴ ἡ ἴδια, κύριε, ὑπὸ τὸ σχῆμα ἀνθοπώλιδος.

Β.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ κῆδων συνήγαγε τοὺς τέσσαρας δαιτυμόνας εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ἡ Μαρκέλλα εἶχεν ἀντικαταστήσει τὴν ὀδοιπορικὴν τῆς ἐνδυμασίαν διὰ μαλλίνης ἐσθῆτος, χρώματος κυανοτέφρου λίαν ἀνοικτοῦ, ἣτις ἤρμοζεν εἰς αὐτὴν θαυμασίως. Μικρὰ δέσμη γερανίων ἐμπνεημένη εἰς τοὺς μελανοὺς τῆς βοστρύχους, ἀνεδεικνυεν ἐπὶ μᾶλλον τὴν ἀνεπίδεικτον ἐκείνην ἐνδυμασίαν, ἣτις καίτοι ἐφαίνετο πρόσφορος εἰς ξανθὴν, συνειθιάζετο οὐχ ἥττον ἐξαιρετα πρὸς τὴν ἀμαυρὰν χροιάν τῆς νεάνιδος.

Ἡ κ. Δαρλεμὼν καὶ ὁ υἱὸς ταῦ οἴκου ἐφαίνοντο συνεννοούμενοι ἐξαιρετα, ἢ δὲ Μαρκέλλα διανοεῖτο ὅτι εὐτυχῆς ἦτο ἡ ἐμπνευσίς τῆς νὰ φέρῃ τὸν πατέρα τῆς εἰς τὴν Βρετάνην.

Ἡ ἑσπέρα παρήλθεν ἡρεμῶς. Ἡ Μαρκέλλα ἐμουσούργησε κατ' ἀρχάς, εἶτα δὲ συνδιελέχθη μετὰ τῆς κ. Δεσκλοβέλ, ἐνῶ ὁ κ. Δαρλεμὼν καπνίζων καὶ ἀλλόφρων τὸ φαινόμενον, ὑπέβαλλε τὸν Ἄλαιν εἰς ἀληθεῖς ἐξετάσεις. Εἰς τὰς ἐνδοκα ἀνέβησαν πάντες νὰ κατακλιθῶσιν. Ἡ νεάνις εἰσῆλθε τότε εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πατρὸς τῆς, ἐπὶ τῆ προφάσει νὰ ἴδῃ ἂν εἶχε πλησίον του ὅ,τι ἐχρειάζετο.

— Λοιπὸν, παπάκη;

— Ἀληθῶς, κόρη μου, σὲ προστατεύει ἡ καλὴ σου μοῖρα. Ὅ,τι ἐπιθυμήσῃς, βλέπω, πραγματοποιεῖται. Ὁ νέος μ' ἀρέσει ἐντελῶς καὶ τὸ κτήμα μὲ φαίνεται ὅτι ἠμπορεῖ νὰ μοῦ κάμῃ.

Ἡ Μαρκέλλα συνεκρότησε τὰς χεῖρας καὶ ἀνεσκήρτησεν ὡς παιδίον.

— Τὴν γνωρίζω ἐγὼ αὐτὴν τὴν καλὴν μου μοῖραν. Ἐχει φαρὰ γένεια καὶ φαρὰ μαλλιά, καὶ τὴν ἀγαπῶ ἐξ ἧλις μου καρδίας. Ὁ κ. Ἄλαιν λοιπὸν; . . .

— Ὁ κ. Ἄλαιν μοῦ φαίνεται νέος σοβαρός, πολὺ νοήμων, καὶ πλήρης εὐγενῶν αἰσθημάτων. Ἰως κάπως πολὺ υπερήφανος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν μὲ δυσαρεστεῖ. Συναινῶ ν' ἀφήσῃ τὸν τόπον του μόνον διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὴν μητέρα του εἰς τὰ περὶ μέλλοντος σχεδία τῆς. Μένει νὰ ἴδῃ τὸρα, εἰς Παρισίους, ἂν ἔχη ὅ,τι λέγομεν ἡμεῖς χρηματιστικὸν πνεῦμα. Θέλωσιν νὰ ἐργασθῇ ἔχει βεβαίως, ἐκτὸς δὲ τούτου, χάρις εἰς τὰς πολλὰς του περιηγήσεις, κατέχει ποσὸν ποικίλων γνώσεων πολὺ σπάνιον εἰς ἀρχάριον.

— Τί εὐτυχῆς ποῦ εἶμαι! Καὶ διὰ τὸ κτήμα,

παπάκη, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ ὁμιλήσω τῆς κ. Δεσκλοβέλ;

— Ὅχι, ὄχι! Δὲν θέλω νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς ἐπιβάλλει ὑποχωρήσεις ἀπέναντι τοῦ προστάτου τοῦ υἱοῦ τῆς. Τὴν ὑπόθεσιν θὰ διαπραγματευθῇ ὁ συμβολαιογράφος μου μὲ τὸν συμβολαιογράφον τῆς, χωρὶς τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ γείνη λόγος περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀγοραστοῦ.

— Ἔχετε δίκαιον, πάντοτε δίκαιον, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ μὴ εἰπῶ λέξιν, ὅσον καὶ ἂν στενοχωρηθῶ.

Ἡ Μαρκέλλα κατεκλιθῆ εὐθυμοτάτη. Τὴν ἐπαύριον ἠγγέθη λίαν πρᾶι, κ' ἔδραμεν εἰς τὴν ἐπαυλιν τῶν χωρικῶν, ὅπου τὴν προτεραιαν εἶχεν ἰδεῖ στίφος ὄλον μικρῶν παιδίων. Ἐδυσκολεῖθη πολὺ νὰ συνεννοηθῇ πρὸς τοὺς μικροὺς ἐκείνους βρετανούς, οἵτινες ἐλάλουν ἰδίαν διάλεκτον· ἀλλ' ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ τῆς οἰκογενείας, δεκαετῆς παῖς μανθάνων τὴν γαλλικὴν ἐν τῷ σχολείῳ, κατώρθωσε νὰ τῇ χρησιμεύσῃ ὡς διερμηνεύς. Ὅτε δὲ οὗτος ἐξήγησεν εἰς τὰ μικρὰ, ὅτι ἡ κυρία ἤθελε νὰ τοὺς δώσῃ πεντάρας, ἔσπευσαν ὄλοι νὰ προσδράμωσιν. Ἡ Μαρκέλλα δίνετο εἰς αὐτοὺς ἀργυρὰ ἡμίφραγκα, ὧν εἶχε πάντοτε πληθεῖς τὸ θυλάκιόν τῆς, κ' ἐπανῆλθεν οἶκαδε κατ' ἡν στιγμὴν ὁ πατήρ τῆς ἀπήρχετο μετὰ τοῦ Ἄλαιν εἰς μακρὸν περίπατον.

— Μᾶς ἀφίνετε λοιπὸν! εἶπεν ἐρασιμῶς Χολουμένη.

— Ὅ,τι ἐπιστρέψωμεν, κόρη μου, εἰς τὸ πρόγευμα καὶ ἀπεφασίσσαμεν πρὸ μικροῦ μὲ τὴν κυρίαν Δεσκλοβέλ, ἢ ὅποια σὲ ζητεῖ παντοῦ, νὰ ὑπάγωμεν μετ' ὀλίγον εἰς ἕν χωρίον, ὅπου εἶνε προσκύνημα καὶ ὅπου θὰ χορτάσῃς ἐνδυμασίας τοῦ τόπου.

Ἡ Μαρκέλλα, ἣτις προσκύνημα δὲν ἐγνώριζεν ἄλλο ἢ τὸ προσκύνημα τοῦ Πιλορμὲλ (1), ὅπερ εἶχεν ἰδεῖ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Κομικοῦ Μελοδράματος, κατενθουσιάσθη ἐκ τῆς προσδοκίας καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τῆς κ. Δεσκλοβέλ, ἣτις ἐπιθυμοῦσα νὰ τὴν διασκεδάσῃ, τῇ ἐπρότεινε νὰ μεταβῶσιν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν περιχώρων, ἵνα ἴδωσι μὴ ὑπῆρχε παλαιὰ τῆς κλίνης πρὸς ἀγορὰν.

Τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος εὐρέθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι, καὶ ἡ Μαρκέλλα ἤρξατο ἀφηγομένη τὴν ἑκαμὴ τὴν πρᾶιν.

— Παπάκη, ἐλπίζω δὲν θὰ μὲ μαλώσῃς. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου ἔκαμα τρέλλας. Ἡγέρασα ἐπιπλα.

— Ἐπιπλα;

— Μίαν κλίνην, μίαν σκευοθήκην καὶ τρεῖς κιβώτια.

— Θεέ μου! καὶ τί θὰ τὰ κάμωμεν ὄλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Ὅ,τι στείλωμεν εἰς Παρισίους. Ὅταν φθάσῃ, θὰ ἴδῃς τί θὰ τὰ κάμω.

(1) Pardon de Floirnel, μελοδράμα τοῦ Μάγερβερ, παρασκευασθὲν ἐν Παρισίοις τῆ 1 Ἀπριλίου 1859.

— 'Αλλ' ἂς ἀφήσωμεν τώρα τὰ ἐπιπλα καὶ ἂς ἀμιλήσωμεν ὀλίγον διὰ τὸ προσκύνημα. Τί εὐμορφα πράγματα θὰ ἰδοῦμεν ἐκεῖ;

— Μὴ φαντάζεσθε μεγάλα πράγματα, ἀγάπη μου, εἶπεν ἡ κ. Δεσκλοθέλ, διότι θὰ εὐρεθῆτε ἀπατημένη. Θὰ ἰδῆτε μίαν μικρὰν ἐκκλησίαν, ἀρκετὰ εὐμορφα κτισμένην, τῆς ὁποίας θὰ σὰς ἀρέσῃ τὸ κωδωνοστάσιον, ἀλλὰ τῆς ὁποίας οἱ ἐσωτερικοὶ ἀσβεστωμένοι τοῖχοι δὲν ἔχουν τίποτε περιέργον. Ἡ λιτανεῖα, ἀρκετὰ περιέργος διὰ τὰς ἐνδυμασίας τοῦ πλήθους, θὰ περιέλθῃ με ψαλμωδίας τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ χωρίον· τριγῦρα δὲ θὰ ἰδῆτε πραγματευτάς, οἱ ὅποιοι κωλοῦν κομπολόγια, νομισματόσημα, καρφίδας μεγάλας διὰ τοὺς κεφαλοδέσμοις καὶ ἄλλα ταιαῦτα ἀντικείμενα χωρὶς ἀξίαν. Ἐκτός αὐτῶν πράγματα οἰνοπωλεῖα ὅσα θέλετε.

— Οἱ Βρετανοὶ λοιπόν, ἠρώτησεν ὁ κ. Δαρλεμών, εἶνε, φαίνεται;

— Φοβερὰ μέθυσαι, κύριέ μου. Τὸ προσκύνημα δὲν εἶνε διὰ τοὺς ἄνδρας ἕλλο τίποτε εἰμὴ πρόσφαις νὰ πίνουν ὄλην τὴν ἡμέραν. Δι' αὐτὸ ὅσκις τὸ χωρίον εἶνε ἀρκετὰ πλούσιον ὥστε νὰ πληρώσῃ καὶ μουσικὴν, ὁ χορὸς γίνεται πάντοτε τὴν ἐπαύριον. Τὴν πρώτην ἑσπέραν κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄνδρας δὲν εἰμπορεῖ νὰ σταθῇ ὄρθιος, καὶ αἱ γυναῖκες θὰ ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ χορεύουν μεταξὺ τῶν.

— Ἀθελῶ; δὲ τὸ προσκύνημα ἦτο ὅποιον τὸ περιέγραφεν ἡ κ. Δεσκλοθέλ, ἢ δὲ Μαρκέλλα κατελυτήθη τὴν ἑσπέραν, ὅτ' ἐπέστρεφεν οἴκαδε, τοὺς μεθύοντας ἄνδρας, οἵτινες ἐστηρίζοντο ἐκατέρωθεν ἐπὶ μιᾷ; γυναικός, ἵνα μὴ πέσωσι, καὶ μετὰ τρόμου ἀνελογίζετο ποῖα ἀνέμενε τὴν ἐπαύριον τύχη τὰ ταλαίπωρα ἐκεῖνα γυναικεῖα πλάσματα. 'Αλλ' ἡ κ. Δεσκλοθέλ τὴν καθυσύχασε, βεβαιούσα, ὅτι αἱ γυναῖκες ἐν Βρετάνῃ ἔχουσιν ἱκανῶς ἀνδρικήν τὴν χεῖρα, καὶ δὲν εἶνε συνήθως αὐταὶ αἱ μάλλον δερόμεναι.

Ἡ Μαρκέλλα καὶ ὁ πατὴρ τῆς εὐχαρίστως θὰ παρέτεινον τὴν ἐν Κερμάς διαμονὴν των. Ἀλλὰ μ' ἔλας τὰς παρακλήσεις τῶν φίλων των, ἐφοβήθησαν μὴ καταστῶσιν ὄγληροι καὶ ἀπεράσιον ν' ἀναχωρήσωσι τὴν ἐπαύριον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὁδοιπόροι ἐπεθύμουν νὰ περιηγηθῶσιν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα τὸ Φινιστέριον, πρὶν ἢ ἐπιστρέψωσιν εἰς Παρίσιους, ὠρίσθη μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἢ ἀφίξις τοῦ Ἀλαίν. Ἀπεχωρίσθησαν πάντες κτεινῶντες, ὁ δὲ κ. Δαρλεμών ἐξεφράσθη πρὸς τὴν κ. Δεσκλοθέλ πᾶσαν ἐξέτιμάν τὸν υἱὸν τῆς.

Ἡ Μαρκέλλα ἠκτινοῦσεν ἐξ εὐχαριστήσεως. Κατῴρωσε δὲ νὰ πείσῃ τὸν πατέρα τῆς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς του, καὶ τοιοῦτοτρόπως ὁ συμβολαιογράφος του ἐπεφορτίσθη νὰ συνεννοηθῇ περὶ τούτου μετὰ τοῦ ἐν Κογκαρνῶ συναδέλφου του.

ΕΤ'

Ὅτε ὁ κ. Δαρλεμών ἐπέστρεψε μετὰ τῆς θυγατρὸς του εἰς Βιλλ-Δαβραί, εὗρεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐν Κογκαρνῶ συμβολαιογράφου πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις συναδέλφον του, τὴν ἐπαύριον δὲ ἡ Μαρκέλλα ἐλάμβανε τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν τῆς κ. Δεσκλοθέλ:

Ἀγαπητῆ μου φίλη,

Ἡ ἐπίσκεψίς σας ἦτο τυχερὰ δι' ἡμᾶς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν. Φαντασθῆτε ὅτι εὐρέθη ἀγοραστής διὰ τὸ Κερμάς. Ποῖος εἶνε; Δὲν ἤξεύρω τίποτε. Ὁ συμβολαιογράφος τῶν Παρισίων ἔγραψεν εἰς τὸν ἰδικόν μας, ὅτι εἰς τῶν πλουσίων τοῦ πελάτων, ὅστις τῶρα ταξιδεύει, τὸν ἐπεφορτίσε νὰ καταθεθῆσιν εἰς γαίης σπουδαῖον κεφάλαιον. Μαθὼν ὅτι τὸ Κερμάς πωλεῖται, ἔρωτᾷ τὴν τιμὴν του. Ὁ συμβολαιογράφος μου τοῦ ἀπεκρίθη τριακοσίας χιλιάδας φράγκων, ὅσον ἐξετιμήθη τὸ κτήμα, καὶ περιμένονεν τὴν ἀπάντησιν ἂν ἡ πόλις πρᾶγματιποιηθῇ, γνωρίζω ἐκ προοιμίων, ὅτι θὰ ἦνε μεγάλη δι' ἐμὲ ὄδυνη· ἀλλὰ θὰ ἦνε συγχρόνως καὶ τὸ μέσον νὰ ζήσω πλοῦσιον τοῦ υἱοῦ μου ἐν Παρισίοις. Ὡστε διαταγὰς δὲν χωρεῖ. Ἦσόν τὰ αἰσθητά μεταβάλλονται μὲ τὰ ἔτη καὶ μὲ τὰς περιστάσεις! Κατήνησα νὰ ἐπιθυμῶ αὐτὴν τὴν πώλησιν, ἥτις ἄλλοτε θὰ μ' ἐφαίνετο ἀληθὴς συμφορὰ.

Ἀλλ' ἀρκοῦν τὰ περὶ ἐμοῦ. Σεῖς, ἀγαπητῆ μου μικρὰ, τί ἐκάματε ἀφ' ὅτου μᾶς ἀφήσατε; Ἠκολούθησατε τὸ δρομολόγιον τὸ ὅποιον σὰς ἐχαράξαμεν; ἀφοῦ εἶδετε τὴν φαιδρὸν ὄψιν τοῦ τόπου μας, ἐξετιμήσατε τὸ τραχὺ καὶ ἄγριον μεγαλεῖόν του; Περιμένω τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν, τὴν ὁποίαν μὲ ὑπεσχέθητε.

Ὁ υἱός μου, τὸν ὅποιον θὰ ἰδῆτε μετὰ μίαν ἐβδομάδα, μ' ἐπεφορτίζει νὰ προσφέρω εἰς ὑμᾶς καὶ τὸν κ. Δαρλεμών τὰ σεβάσματα τοῦ. Ἐγὼ, ἀγαπητῆ μου Μαρκέλλα, σὰς ἐναγκαλιζομαι τρυφερά.»

Ἡ Μαρκέλλα ἔδραμεν εὐθὺς πρὸς τὸν πατέρα τῆς.

Παπάκη, διάβασε αὐτὸ τὸ γράμμα. Ὅλα πηγαινὺν λαμπρά. Ἡ κ. Δεσκλοθέλ δὲν ὑποθέτει τίποτε. Θὰ τῆς δεῖξω κ' ἐγὼ, εἰς τὴν ἀπάντησίν μου, ἀκόμη περισσοτέρων ἐκπληξιν.

Τὴν ἐπιούσαν ἐβδομάδα ἀπέβη ἐν Παρισίοις ὁ Ἀλαίν Δεσκλοθέλ, ὁ δὲ κ. Δαρλεμών τὸν ἔφερεν εὐθὺς νὰ γευματίσῃ ἐν Βιλλ-Δαβραί, ὅπου δὲν εὗρεν ἄλλο ἄγνωστον πρόσωπον πλὴν τῆς παιδαγωγοῦ.

Διηγήθη δὲ γελῶν, ὅτι ἡ πώλησις τοῦ κτήματος τῶν ἦτο τὸ παραδοξότερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου.

Οἱ συμβολαιογράφοι εἶνε σύμφωνοι, τὸ πωλητήριον μέλλει ἐντός ὀλίγου νὰ ὑπογραφῆ, καὶ δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ποῖος θὰ τὸ ὑπογράψῃ.

Πῶς αὐτό; ἀνέκραξεν ἡ Μαρκέλλα.

Ὁ συμβολαιογράφος τῶν Παρισίων ἐνεργεῖ ἐξ ὀνόματος ἐνὸς πελάτου του, ὅστις τοῦ ἔδωκε πληρῆξουσιν. Ὁ πελάτης του δέχεται ὅλους τοὺς ὄρους μας, ὁ πελάτης του θὰ ὑπογράψῃ, ἀλλὰ ποῖος εἶνε αὐτός ὁ πελάτης; Ὁ συμβολαιογράφος δὲν εἶπεν ἀκόμη τὸ ὄνομά του.

Καὶ διαπραγματεύεσθε λοιπόν μὲ ἄγνωστον; Δὲν δυσπιστεῖτε;

Εἰς τί νὰ δυσπιστήσω, δεσποινίς; Ὅταν ἔχη τις ἀπέναντί του δύο πρόσωπα τῶσον σοβαρά, ὅσον δύο συμβολαιογράφοι, εἰμπορεῖ, μὲ φαίνεται, νὰ κοιμᾶται ἡσυχῶς.

Καὶ ἂν ἦνε ἔξαφνα παγίς αὐτοῦ τοῦ κυρίου, καὶ τὰ τᾶλλα τῶν σάκων του μεταβληθῶσιν εἰς φύλλα ξηρά;

Μὲ τρομάζετε, δεσποινίς. Ἀλλὰ νομίζω ἐν τούτοις ὅτι ἔγεινε λόγος νὰ καταβληθῇ τὸ τίμημα δι' ἐπιταγῆς εἰς τὴν τράπεζαν.

Καὶ ἡ κ. Δεσκλοθέλ τί σκοπεῖ;

Περιμένει νὰ πωληθῇ τὸ Κερμάς. Ἄν τὸ πρᾶγμα γείνη, ὡς πιστεύω, ἡ μήτηρ μου θὰ χρειασθῇ ἕνα μῆνα τοῦλάχιστον διὰ νὰ τελειώσῃ ἐκεῖ κάτω τὰς ὑποθέσεις τῆς, καὶ ἄλλον τῶσον καιρὸν θὰ χρειασθῶ ἐγὼ διὰ νὰ τῆς εὕρω οἶκον ἐν Παρισίοις.

Ἐπειδὴ θὰ ἔχετε πολλὰς ἀσχολίας, νομίζω, ὅτι εἰμπορεῖτε νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆτε τὴν φροντίδα νὰ ζητήσω ἐγὼ κατοικίαν διὰ τὴν μητέρα σας. Θὰ κυνηγήσωμεν, ἡ Μίς Βιργινία καὶ ἐγὼ, ὅλα τὰ οἴκηματα ὅπου κρέμονται πινακίδες, καὶ θὰ ἔχετε σεῖς τὴν ἐκλογὴν. Ἡ κ. Δεσκλοθέλ θὰ κρατήσῃ τὰ ἐπιπλά τῆς;

Ἐν μέρος μόνον, ἀρκετὸν, ὑποθέτω, διὰ τὴν μετρίαν κατοικίαν, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμῶ ἡ μήτηρ μου. Δὲν ἀποποιούμαι, δεσποινίς, τὴν φιλόφρονα προσφορὰν σας. Σεῖς θὰ ἐκτιμήσατε καλλίτερά μου τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ παρισινῶ οἰκίματος, καὶ ἡμεῖς θὰ σὰς ἀφείλωμεν περισσοτέρων εὐγνωμοσύνην.

Σβύσατε αὐτὴν τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ λεξικόν σας, κ. Ἀλαίν. Περὶ εὐγνωμοσύνης δὲν γίνεται λόγος μεταξύ φίλων. Ἠξεύρετε, ὅτι ἐνίστε, ὅταν συλλογίζομαι τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν θὰ αἰσθανθῇ ἡ μήτηρ σας ἀναχωρούσα ἀπὸ τὴν Βρετάνην, μέμφομαι τὸν ἑαυτὸν μου ὅτι χαίρω διὰ τὴν ἐδῶ μετὰβασίν τῆς;

Ἡ ἀγαθὴ σας φιλία, δεσποινίς, θὰ μετριάζῃ τὴν λύπην τῆς. Περιέργος ἀληθῶς ἡ δύναμις, τὴν ὁποίαν ἀκούοισιν ἐπὶ τῆς καρδίας μας αἱ τόποι, τοὺς ὁποίους κατοικοῦμεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας, οἱ τόποι τῆς γεννήσεώς μας, ἡ καρδία οὕτως εἰπεῖν τῆς πατρίδος μας. Νομίζω, ἐγὼ ὅστις οὔτε βρωμιατικὸς οὔτε καθ' ὑπερβολὴν αἰσθηματικὸς εἰμαι, ὅτι ἀρίων ἐν μικρῶν μέρος τοῦ ἑαυτοῦ μου εἰς τὴν γωνίαν τῆς Βρετάνης, ὅπου ἐξῆσα τῶσα εὐτυχῆ ἔτη. Ἡ ἰδέα ὅτι ξένοι χεῖρες

θὰ βεβηλώσωσιν διὰ τῆς ἀδιαφορίας των τῶσας προσφιλεῖς ἀναμνήσεις, μὲ θλίβει ὅσον καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ ἠσθάνθη, ὅτε ἀνεχωρήσωμεν, ὅτι οὐδέποτε θὰ εἶχα τὴν γενναϊότητα νὰ ἐπιστρέψω καὶ πάλιν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη.

Ποῖος ἤξεύρει; ἀπάντησεν ἡ Μαρκέλλα συγκεκινημένη. Ἡ ζωὴ εἶνε πλήρως ἀπροσδοκῆτων μεταβολῶν.

Ὡ, ὄχι! τὸ κατ' ἐμὲ ἀπεχαιρέτιστα ὀριστικῶς τὸ γηραιὸν μου Κερμάς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν φοβούμαι νὰ μὲ περιπαίξετε, σὰς ἐξομολογοῦμαι ὅτι, ὅταν εἰσῆλθα εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν ἑμαῖσαν, μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς μητρός μου, μὲ ἦλθε νὰ κλαύσω.

Ἀλαίν! ἐφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἀνδρῶν ὁ κ. Δαρλεμών, δὲν ἔρχεσαι νὰ καπνίσῃς ἕνα σιγάρον; Ἡ σελήνη εἶνε μαγευτικὴ.

Τί καλὴν ἐμπνευσίν εἶχεν ὁ πατὴρ μου νὰ φωνάξῃ τὸν κ. Ἀλαίν, εἶπεν ἡ Μαρκέλλα εἰς τὴν Μίς Βιργινία. Ἡσθάνομην ὅτι παρ' ὀλίγον μ' ἐξέφευγε τὸ μυστικόν μου. Μίαν λέξιν ἀκόμη, καὶ δὲν θὰ κατῴρωσιν νὰ τοῦ κρύψω ὅτι τὸ ἀγαπητὸν τοῦ Κερμάς μετέβαινε εἰς φιλικὰς χεῖρας. Θὰ ἐπανεῖλθῃ καὶ πάλιν ἐκεῖ, ἐλπίζω, καὶ ὄχι μὲ πολλὴν λύπην. Ἀλήθεια, Μίς Βιργινία, πῶς σὰς φαίνεται;

Ὁ πύργος τοῦ Κερμάς; Ἀησμονεῖτε, ὅτι δὲν τὸν γνωρίζω.

Ἐλάτε, τώρα, κάμνετε ὅτι δὲν μ' ἐννοεῖτε. Ὁ κ. Ἀλαίν Δεσκλοθέλ.

Παλὸ εὐμορφος καὶ συμπαθητικός.

Δὲν εἶχα καλὴν ἐμπνευσίν ν' ἀγοράσωμεν τὸ κτήμα; Τὸ κατ' ἀρχῆς ἰδέε μου ἦτον νὰ βοηθήσωμεν τὴν κ. Δεσκλοθέλ. Τώρα δὲ ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ πατὴρ μου ἀπέκτισε βοηθὸν νοήμονα καὶ ἀφωσώμενον, καί, ἐκτός τούτου, κτήμα θαυμάσιον. Ἐγὼ τύχην ἀληθῶς, καὶ μ' ἔρχεται ὄρεξις, τὴν πρώτην φοράν ποῦ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Βρετάνην, νὰ βίψω τὸ δακτυλίδι μου εἰς τὸν ποταμὸν Ὀδέ.

Περιμένετε, ἀγάπη μου, πρῶτον νὰ ἐκλέξετε σόζυγον.

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλήν, Μίς Βιργινία! Τότε θὰ ἦνε ἀνάγκη νὰ ἐξορκίσωμεν τὴν κακὴν τύχην! Ὅχι, ὄχι, πρέπει νὰ τὴν ἐξιλεώσωμεν πρὶν ἐνεργήσῃ.

Τὸ μέγα μυστικὸν ἠγγίξεν ἀναγκάτως εἰς τὸ τέλος του.

Μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν ὠρίσθη ἡμέρα πρὸς ὑπογραφήν τοῦ συμβολαίου τῆς ἀγοραπωλησίας, καὶ ὁ Ἀλαίν, ὅστις οὐδὲν ὑπόπτειεν, εἶδεν ἐκπληκτος ἐνώπιον του τὸν κ. Δαρλεμών, ὡς ἀντιπρόσωπον τῆς ἀγγλικῆς θυγατρὸς του. Ἡ πρώτη του ὀρμή, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὑπῆρξεν αἰσθηματικῶς ταπεινώσεως. Ἡ ὑπερηφάνειά του κατεξάνιστα πρὸς τσαυτὰς εὐεργεσίας. Ἀλλὰ κατῴρωσεν εὐτυχῶς νὰ τὴν καταστείλῃ,

κ' ηνχαρίστησε τόν κ. Δαρλεμών ως άνθρωπος εκτιμών την αβρότητα, ήτις εΐχεν εμπνεύσει τόν πατέρα και την κόρην.

Μετέβη την αυτήν εσπέραν εις Βιλλ-Δαβραί, ίνα ευχαριστήσῃ την Μαρκέλλαν ἄλλ' ή νεῦνις, ὡσεὶ μαντεύσασα τὰς διαθέσεις του, του ἔκλεισε τὸ στόμα ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων.

— Σᾶς εἰδοποιῶ, κ. Ἀλαίν, ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ καλλιτέρα μέθοδος διὰ νὰ μαλλώσωμεν.

— Ἀλλά, δεσποινίς, πρέπει ἐν τούτοις νὰ σᾶς εἰπῶ ...

— Τίποτε, ἡ φεύγω.

— Σιωπή, Ἀλαίν, εἶπε τότε γελῶν ὁ κ. Δαρλεμών δὲν γνωρίζεις εἰς ποῖον βαθμὸν φθάνει ἡ ἐπιμονὴ τῆς Μαρκέλλας. Εἶνε ἱκανὴ νὰ φύγῃ μετὰ τὰ σωστά της. Φαντάσου δὲ νὰ τρέχωμεν ἔλοι κατόπιν της εἰς δρόμους καὶ δρυμούς· θὰ ἦτο σκάνδαλον φανερόν. Φύλαξε, φίλε μου, τὰς ευχαριστήσεις σου, ἡ δὲν ἐγγυῶμαι τίποτε.

Ὁ Ἀλαίν ἠναγκάσθη οὕτω νὰ σιωπήσῃ. Γράφων δὲ πρὸς τὴν μητέρα του, ἥτις ἦτο πάντοτε ἡ ἐμπιστὸς του, ἐξώμολογήθη τὴν πρώτην κακὴν δρῆν, ἥτις ἐπὶ τινὰς στιγμάς, ἐδέετοσε παντὸς ἄλλου αἰσθήματος.

«Ὅταν τις συνείησε νὰ διδῇ, τοῦ φαίνεται σκληρὸν νὰ λαμβάνῃ, ἀγαπητὴ μου μητὲρ, ἐγὼ δὲ ὑπῆρξα ἄρκετὰ ἀχάριστος, ὥστε νὰ θυμῶσω κατὰ τῆς ἐρασμίας αὐτῆς κόρης, ἥτις μᾶς ἐπιγε διὰ τῆς γενναϊότητός της. Μὴν ἐντρέπεσαι ὁμοῦ διὰ τὸν υἱόν σου. Ἡ πλάνη του ὑπῆρξε σύντομος, καὶ οὐδαίς, δόξα τῷ Θεῷ, τὴν ὑπόπτεισεν. Ὁ κ. Δαρλεμών εἶν' εὐγενέστατος ὡς ἡ κόρη του. Φαίνεται μᾶλλον αὐτὸς ὅτι μᾶς ὀφείλει εὐγνωμοσύνην. Σὺ τοῦλαχιστον ἠμπορεῖς νὰ τοὺς ευχαριστήσῃς ἐν πάσῃ ἀνάσει. Δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιβάλλουν σιωπὴν εἰς τὴν ἐπιστολήν σου».

Ἡ κ. Δεσκλοβὲλ ἔγραψε τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν μετὰ τσαύτης ἐγκαρδίου διαχύσεως καὶ τρυφερᾶς εὐγνωμοσύνης, ὥστε ἡ Μαρκέλλα συνεχινήθη βαθύτατα. Ἀνέγνωσε δὲ αὐτὴν πρὸς τὴν Μίς Λώμβου ἥτις ἀνεφώνησε :

— Λαμπροὶ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ βρετανοὶ φίλοι σας, καὶ εἰσθε εὐτυχῆς ἀληθῶς ὅτι ἐπραγματοποιήσατε τόσον γρήγορα τὰ ὠρεῖά σας σχέδια.

— Ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν μου δὲν ἤμην τόσον ευχαριστημένη. Τώρα Μίς Βιργινία, πρέπει νὰ τρέξωμεν νὰ τοὺς εὐρωμεν μίαν καλὴν κατοικίαν κατάλληλον καὶ εὐθηρὴν.

— Ἐχετε τόσον τύχην, ἀγαπητὴ μου, εἰς ὅ,τι ἐπιχειρεῖτε, ὥστε καὶ αὐτὸ, στοιχηματίζω, θὰ τὸ εὐρωμεν εὐθὺς.

Ἀληθῶς δὲ μετὰ μίᾳς ἑβδομάδος ἐρεύνας, ἡ Μαρκέλλα ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀλαίν τρεῖς διευθύνσεις οἰκημάτων, πρὸς ἐξέτασιν. Ὁ δὲ νέος, συμφώνως πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς νεανίδος, προὔτιμησεν ἓνα διάμεσον ὄροφον εἰς τὸ προάστειον

Ποασονιέρ, οὐτινας τὰ παράθυρα ἦνοιγον ἐπὶ ὠραίου κηπορίου γεμάτου ἀπὸ ἡλίου.

Μετὰ ἓνα μῆνα ὁ Ἀλαίν ἔλαβεν ἐκ Βρετανίας τὰς ἀποστολάς τῆς μητρός του. Ἡ δὲ Μαρκέλλα, ἐπανελθούσα ἤδη εἰς Παρισίους, ἐπεστάτησεν εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐπίπλων, καὶ ἀφοῦ ἐκάσμησε πρώτον τὸ οἶκημα μ' ὅσα ἀνθὴ εἶχεν ἀκόμη ἡ Βιλλ Δαβραί, ἐκήρυξεν ὅτι ἦτο χαριτωμένη κατοικία διὰ τὴν παλαιάν της φίλην, ἥτις ἐμελλε νὰ φθάσῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

Δ'. (')

[Συνέχεια τῆς σελ. 135.]

Ἔρωσ καὶ πείνα — Φιλολογικαὶ σκέψεις ἐν ὄρα πείνης — Ἑρμῆς καὶ κτηνίατρος ἀκουστικός — Πᾶς ἐδικαίονται τὴν τύχην οἱ φλύαροι — Dum — Ὁμίον ἱστορίας καὶ περιγραφῆς — Ἱστορικαὶ περὶ τοῦ Δόμου σημειώσεις — Wahlkapelle καὶ εἰκὼν Van Dyck — Kämmerberg, τελευταία στέφους αὐτοκρατόρων καὶ ἔρωτες Götthe — Kämmer καὶ Kaisersaal — Ὁ Götthe θαλαμηπόλος — Εἰκόνες καισάρων — Ἑλληνικὸς θάλαμος — Τὸ ὠραλόγιον τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ φύλακος — Die transit ... I Συμφωνίαι πρὸς τὸν ἀγνωστὸν — Au revoir!

Μοὶ εἶνε ἀγνωστον ἂν ὁ ἔρωσ ἡ πείνα προηγῆθῃ ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ. Καὶ ἀπορῶ πῶς οὐδεὶς μέχρι σήμερον ἐπεχείρησε νὰ ἐξακριβώσῃ ποῖον ἦτο τὸ πρῶτον συναίσθημα ἢ αἰσθημα παρὰ τῷ Ἀδάμ, ἅμα τῇ ἐξεγέρσει του μετὰ τὴν ἀπαίρεσιν τῆς πλευρᾶς. Ἄρᾳ γε ἡ πείνα ἡ ὁ πρὸς τὴν ἔρωσ; Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἀνάξιον προσοχῆς. Διότι ἡ μὲν πλειονότης τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν ἀπὸ αἰώνων ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ ἔρωσ κυβερνᾷ τὸν κόσμον τούτον, ἡ δὲ πρακτικὴ, ἐὰν ἠρωτάτο, ὅ' ἀπεκρίνετο, ὅτι ἡ πείνα, ἂν μὴ πάντοτε, πολλάκις ὁμοῦ, ἀφῆκε τὸν ἔρωτα νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ τινὰ καιρὸν, ὡς ὁ Ἀγησίλαος τοὺς νέμους τῆς Σπάρτης.

Εἰς τοιαύτας σκέψεις περιεπλάκην μόλις ἡ ὠραία Ἀγγλίς παρέκαμψε τὴν ὁδόν. Διότι ἀντὶ ν' ἀκούσω τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας μου καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσω, ὑπέκρουσα εἰς τὰς κραυγὰς τοῦ στομάχου μου καὶ ἐζήτησα τὴν συντομωτάτην πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον ὁδόν, λησμονήσας τὸ ἰδεωδὲς μου ἐκεῖνο εἰς μίαν στιγμὴν. Ὁ ἱπποσιδηρόδρομος διερχόμενος πρὸ ἐμοῦ παρουσιάσθη μοι ὡς τὸ προσφορότερον, ἅμα δὲ κ'

(') Σ. ε. Δ. Ἐνεκα ἀσθενείας τοῦ γράφοντος τὴν σειράν τῶν ἄρθρων τούτων ἡ δημοσίευσίς αὐτῶν εἶχε διακοπὴν ἐπὶ τινὰ καιρὸν. Καθ' ὅσον ὁμοῦ ἕκαστον ἄρθρον ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς τι καὶ ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἀνεξάρτητον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς περιγραφάς, ἡ Διευθύνσις ἔκρινεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν δημοσίευσιν, ἂνευ βλάβης τῆς διηγήσεως ἐκ τοῦ παρεμπροσθέντος διαστήματος.

εὐθηνότερον μέσον διὰ τὴν μετάβασιν μου εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐμελλον νὰ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ ἀξιώσεις τοῦ στομάχου, πρὸ ζεύγους ὠρῶν σημανάντος τὴν μεσημβρίαν. Ἐλαβον λοιπὸν θέσιν ἐν τῇ παρελαινουσῇ ἀμάξῃ καὶ ἤρχισα σκεπτόμενος, ὅτι ἐν Φραγκφούρτῃ λίαν προσφύως ἐγένετο ἡ σύνθεσις τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου, προσκολληθείσης τῆς γερμανικῆς λέξεως Bahn (δρόμος) εἰς τὴν ὡς πρῶτον συνθετικὴν χρητιμεύουσαν ἀγγλικὴν Tram, καὶ οὕτω σχηματισθείσης τῆς μικρᾶς, εὐπροφέρετου καὶ εὐήχου λέξεως Trambahn, ἀντὶ τῆς ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Γερμανίας εἰσηγμένης ἀπεράντου, κακοήχου καὶ σχολαστικῆς Pferdeisenbahn, ἐξ ἧς καὶ ἡμεῖς, αὐτολεξεί καὶ πιστότατα τὴν σύνθεσιν ἀκολουθήσαντες, μεταφράσαμεν ἱπποσιδηρόδρομος! Δι' αὐτοῦ ἐφθασα πρὸ τοῦ ξενοδοχείου μου, ἡ δὲ θεὰ αὐτοῦ διέκοψε τὴν ἐξακολουθησιν τῶν ἐν ὄρα πείνης φιλολογικῶν μου τούτων σκέψεων.

Ὅστις ὑπὸ πείνης θαλερᾶς κατεχόμενος ἔτυχε νὰ ἔχῃ ὁμοτράπεζον φλύαρον βασανίζοντα αὐτὸν διὰ πυκνῶν ἐρωτήσεων καὶ διακόπτοντα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τοῦ ζώμου του τὸ ῥόρημα, ἐκεῖνος μόνον δύναται νὰ ἐννοήσῃ διατὶ ἡ ἐπομένη σκηνή, μετὰ τὸ ἐμοῦ καὶ τοῦ παρακαθημένου μου ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ ξενοδοχείου, ἔλαβε τὴν τιμὴν ν' ἀπαθανατισθῇ μετὰ τῶν σημειώσεών μου.

Μόλις ἔλαβον θέσιν καὶ παρήγγειλα τὸ φαγητόν μου, πρὶν ἡ τακτοποιηθῆ ἀκόμη ἐπὶ τοῦ καθισματός μου καλῶς, καὶ ἐνῷ ἔρριπτα, ἀσκόπως καὶ ἵνα συντομεύσω μόνον τὸν ὀχληρὸν τῆς προσδοκίας χρόνον, βλέμμα ἐπὶ ἐφημερίδος περιεχούσης χάριν τῶν ξένων τὸν ὁδηγὸν τῆς ἡμέρας διὰ τ' ἀξιοθέατα τῆς πόλεως, ἀκούω τὸν γείτονα μου ἀποτεινόμενον πρὸς με καὶ κατὰ τὸ γερμανικὸν ἔθιμον αὐτοσυνιστώμενον οὕτω :

— Τὸ ὄνομά μου εἶνε Kubsch.

— Τὸ ὄνομά μου εἶνε Müller, ἀπεκρίθη, πιστεύσας ὅτι ἂν ἔλεγον ἐν τῶν κοινοτέρων τῆς Γερμανίας ὀνομάτων, ὅ' ἀπέρευγον ἐρωτήσεις ὀχληρᾶς, ἂς βεβαίως ἠθελεν ἄλλως προκαλέσει ἡ κοινοποίησις τοῦ τόσον παραδόξως εἰς γερμανικὰ ὠτα ἠχοῦντος ἑλληνικοῦ ὀνόματός μου. Ἀλλὰ ματαία ἐλπίς! Ὁ ἐκ τύχης ὁμοτράπεζός μου ἦν φλύαρος τοῦ τελειότερου εἶδους.

— Καὶ ἔρχεσθε ἐκ Βερολίνου, ἐὰν ἐπιτρέπηται νὰ ἐρωτήσω; ἐξηκολούθησε.

— Μάλιστα.

— Σπουδάζετε βεβαίως ἐκεῖ; ἠρώτησε μὴ ἀπελπίζόμενος ἐκ τῆς ξηρᾶς ἀπαντήσεώς μου.

— Βέβαια.

— Καὶ τί σπουδάζετε; ἐὰν ἐπιτρέπηται νὰ ἐρωτήσω;

— Κτηνίατρος!

— Ὡ, λίαν ἐνδιαφέρουσ ἐπιστήμη! Ἐνθυμούμαι, ἐξηκολούθησεν ἀκούραστός καὶ ἤρχισε

μίαν ἱστορίαν, ἥτις μοὶ ἔδωκε τὸν καιρὸν νὰ ροφήσω ἐν ἡσυχίᾳ τὸν ζῶμόν μου οὐδὲλως προσέχων εἰς τὴν διήγησίν του.

Ἄλλ' ἐνῷ παρεκάλουν τὸν ὑπηρετήν νὰ μοὶ φέρῃ βσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὸ φαγητόν ἵνα συντομεύσω τὸ μαρτύριόν μου, ἀκούω τὸν τύραννόν μου ἀποτεινόντά μοι τὴν ἐρώτησιν :

— Εἶσθε τῆς γνώμης ταύτης;

— Ὁ! γαί, ἐπανελάβα στερεοτύπως, νομίζων, ὅτι συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀποφεύγω πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ ἀγνώστου μοὶ θέματος. Ἀλλά ..

— Πῶς εἶνε δυνατόν; μοὶ λέγει. Σήμερον τὸ ζήτημα εἶνε λελυμένον ὑπὲρ τῆς γνώμης μου!

— Ἀλλὰ αὐτὸ ἐννοοῦσα, λέγω ἐγὼ ἀρπάσας μίαν ἄκραν τοῦ ῥιφθέντος σώστρου.

— Ἄ, ἄ, ἔτσι, ἔτσι, με συγχωρεῖτε. Δηλαδή ἐνέμισα, ὅτι ...

— Καθόλου, καθόλου, λέγω διακόπτων. Εἶμαι ἀπεναντίας καθ' ὀλοκληρίαν τῆς γνώμης σας.

Καὶ ἐνῷ ἐκεῖνος προσεπάθει νὰ με περιπέξῃ εἰς μεγάλας δημηγορίας, ἐγὼ καταβροχθίσας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ προγεύματός μου, ἐπλήρωσα καὶ ἠγέρθη ὅπως ἀναχωρήσω. Ἀμέσως ὁμοῦ ἐγείρεται καὶ ἐκεῖνος :

— Χαίρω πολὺ, μοὶ λέγει, διὰ τὴν συνάντησίν μας. Ὅ μού ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς δώσω τὸ ἐπισκεπτήριόν μου ;

— Δυστυχῶς δὲν ἔχω ἐπάνω μου κανὲν ἰδικόν μου, ἀπαντῶ προσποιούμενος ὅτι ἐρεύνω ἵνα ἀνταποδώσω τὴν φιλοφροσύνην σου. Καὶ ἀφοῦ ἐζήτησα συγγνώμην ἐπιφυλάξάμενος εἰς ἄλλοτε τὴν ἀνταπόδοσιν, χαιρετῶ αὐτὸν καὶ φεύγω δρομαίως.

Ἐκ περιεργίας ἔρριψα βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐπισκεπτηρίου ἐκείνου, ἔχοντος μέγεθος foglio, καὶ ἀνέγνω :

MAX KUBSCH

Oberlandesgerichtssakartenkassencontroleur.

— Θεέ μου! ἀνεφώνησα, τόσον φλύαρος ἄνθρωπος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχῃ συντομώτερον τίτλον. Ἐξεδικήθῃ οὕτω τὴν τύχην, ἥτις τῷ ἔχρησε δύο μονοσύλλαβα ὀνόματα!

Ἡ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἄσχοπος καὶ ἄνευ περιηγητικῶν ἀξιώσεων διὰ τῶν ὁδῶν τῆς Φραγκφούρτης περιπλάνησίς μου καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα λίαν ἐνωρίς μακαρῖα ἀνάπαυσις μου, μοὶ ἀπέδωκαν πᾶσαν δροσερότητα ἀντιλήψεως, ὅπως ἀμέσως τὴν ἐπιούσαν δυνήθῃ νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ μεγάλης ἱστορικῆς σημασίας οἰκοδομήματα τῆς Φραγκφούρτης. Καὶ ἤρχισα λοιπὸν ἅμα τῇ πρωΐᾳ ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν (Dom) αὐτῆς, τὸν ἱστορικὸν ἐκεῖνον ναόν, ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐντεύθεν, πάντες σχεδὸν οἱ Γερμανοὶ αὐτοκράτορες ἐλάμβανον τὸ εἰμ-

μα από τῶν χειρῶν τοῦ ἐκλέκτορος τοῦ Mainz.

Ἡ περιγραφή τοῦ Δόμου τούτου ἀπαιτεῖ βεβαίως ἄλλας γνώσεις ἢ τὰς συνήθεις ἐγκυκλοπαιδικάς. Διότι δὲν ἀρκεῖ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ὁ ρυθμὸς αὐτοῦ εἶνε γοθικός, τῶν τελευταίων χρόνων, ἢ ὅτι τὸ περίφημον αὐτοῦ κωδωνοστάσιον ἔχει 98 περίπου μέτρων ὕψος, ἢ ὅτι τὸ ὅλον κτίριον εἶνε ἐκτισμένον ἐξ ἐρυθρῶν ψαμμολίθων, ἵνα παρουσιάσῃ περιγραφήν αὐτοῦ. Τοιαύτη τις περιγραφή θὰ ἦτο ἀπλοῦστατα ἀντιγραφή τοῦ πρώτου ὁδηγοῦ τῆς πόλεως. Χρειαζόνται ἄλλαι περιγραφικαὶ δυνάμεις καὶ ἄλλαι τεχνικαὶ γνώσεις, ἵνα μεταδώσῃ τις εἰς τρίτον ζωντανὰς τὰς ἐντυπώσεις, ἅς ἀποκομίζει ἐκ τῆς ἔστῃ καὶ βραχείας διαμονῆς ὑπὸ τοὺς θόλους ἐκείνους.

Ἄρκει νὰ μὴ εἶνέ τις πάντῃ ἀγευστός τῆς γερμανικῆς ἱστορίας καὶ βεβαίως δὲν θὰ εἰσέλθῃ ἀνευ συγκινήσεως εἰς τὸν Δόμον ἐκεῖνον, οὕτινος ἡ ἐποχὴ τῆς πρώτης θεμελιώσεως ἀπόλλυται ἐν τῷ σκότει τοῦ μεσαίωτος, ἐν ᾧ ἀναμῖξ ἀναπαύονται τὰ ὄσα τοῦ αυτοκράτορος Günther τοῦ ἐκ Schwarzburg (+ 1339) καὶ τὸ κρανίον τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ πρὶν ἢ Κάρολος ὁ Μέγας λατρευθῆ ὡς ἅγιος, αἶος ἀνεκλήθη τῇ 1164 ὑπὸ τοῦ Πάπα Πασγάλη Β', ἄλλος συνώνυμος αὐτῷ, ὁ υἱὸς Δουδοβίκου τοῦ Γερμανοῦ, Κάρολος ὁ Χονδρός, δι' εὐλαβῶν προσευχῶν κατάρωσε ν' ἀπαλλάξῃ ζεύγος σεβασμιῶν ἀρχιεπισκόπων ἐκ τῆς μαστιζούσης τὰ ἁμαρτωλά αὐτῶν σαρκία λύσσης, ἀπαδείξας οὕτω πρὸ δλοκλήρου χιλιετηρίδος, ὅτι ἡ πίστις καὶ αἱ προσευχαὶ εἶνε δραστικώτερον ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς λύσσης ὄλων τῶν ἀναδαμαλισμῶν τοῦ κ. Pasteur.

Ὁ σήμερον ὅμως ναὸς δὲν εἶνε οὔτε τὸ τῆ Μαρίᾳ ἀρχικῶς ἀφιερωμένον παρεκκλήσιον, οὕτινος οἱ ἱστορικοὶ ἀπόλεσαν τὰ ἔχνη, οὔτε τὸ κατὰ τὴν ἐνάτην ἑκατονταετηρίδα βασιλικὸν παρεκκλήσιον, τὸ ἕνεκα τοῦ διὰ τῶν προσευχῶν Καρόλου τοῦ Χονδροῦ ἐπιτευχθέντος θαύματος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος ἀφιερωμένον, οὔτε ὁ ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῷ καταθέσεως τοῦ κρανίου τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τούτου καὶ τοῦ ἁγίου Μεγάλου Καρόλου τιμώμενος ναὸς. Διότι ὡς οἰκοδόμημα, ὅσον βλέπομεν αὐτὸ σήμερον, ἔχει ὑποστῆ ἀλλοιώσεις πολὺ πλείονας τῶν ἀλλαγῶν τοῦ ὀνόματός του ὡς ναοῦ. Ἐκτὸς τῶν δύο ἀνοικοδομήσεων, ἅς ὑπέστη ἕνεκα πυρκαϊῶν καταστροφῶν τὸ κτίριον σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἐκτὸς τῶν ἐκάστοτε προσθηκῶν ἢ προσυζητήσεων, αἵτινες ἀπὸ μικροῦ παρεκκλησίου παρήγαγον τὸν μέγαν Δόμον, αἱ μετὰ τὴν ἐκλογὴν Λουδοβίκου τοῦ Βαυαροῦ ἐπενεχθῆσαι εὐρυχωραὶ, προσθηκαὶ καὶ μεταβολαί, ὧν πάλιν σπουδαιότερα ἢ προσθήκη τοῦ παρεκκλησίου τῆς ἐκλογῆς, ἀληθῶς ἐνεργούσιν ἱστορικὴν σημασίαν.

Εἶνε δὲ περιέργον ὅτι καὶ μεθ' ἐκάστην κατα-

στροφήν διεσώζοντο πλεῖστα μνημεῖα τέχνης ἢ ἱστορικῆς σημασίας, ἅτινα κατὰ τὴν ἀνοικοδομήσιν διατηροῦντο εὐλαβῶς. Καὶ οὕτω σήμερον, μολοντί ὁ Δόμος ὑπέστη μεγάλην πυρκαϊάν κατὰ τὸ 1350 περίπου, ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνάγλυφα οἰκοσῆμων ἢ σαρκοφάγων πολὺ ἀρχαιοτέρας τέχνης καὶ ἐποχῆς. Τὸ δὲ περιεργότερον εἶνε, ὅτι ἐνῶ ἐν σχεδὸν ἔτος μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Φραγκφούρτης εἰς τὸ πρῶσιον κράτος πυρκαϊὰ νέα κατέστησεν ἐρείπια τὸν Δόμον, καὶ ἐνῶ ἡ δευτέρα ἀνοικοδομησις αὐτοῦ εἶνε ἐπιπρόσφατος, μόλις τῇ παρελθούσῃ δεκαετηρίδι περαιοθεῖσα, ὅτε καὶ ἐπανεληφθῆσαν αἱ λειτουργίαι ἐν τῷ ναῷ, ἐν τούτοις πάντα σχεδὸν τὰ ἱστορικῆς σημασίας ἔργα τέχνης διεσώθησαν, καὶ οὕτω σήμερον ὁ διερχόμενος τὸν χορὸν καὶ τὸν βωμὸν, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς ἐκλογῆς (Wahlkappelle) βλέπει πλεῖστα ἔργα τέχνης τῆς 14' καὶ 15' ἑκατονταετηρίδος.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ παρεκκλησίῳ σώζονται ὅλα σχεδὸν τὰ ὄργανα καὶ ἐπιπλά, τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν αυτοκρατόρων χρησιμεύοντα, ἀπὸ τῶν καθεδρῶν τῶν διαφόρων ἐκλεκτῶν μέχρι τοῦ προσωρινοῦ θρόνου, ἐφ' οὗ ἀνεβιβάζετο ὁ ἐκλεγθεὶς. Ἄλλ' ὑπὲρ πάντα τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἱστορικῆς μελέτης ἄξια ἀντικείμενα, ἅτινα εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ Δόμου, ἀναμνηριστικῶς ὑπερέχει ἡ κατὰ τὴν εἰς τὸν χορὸν εἰσοδὸν ἀνήρτημένη θυμασία εἰκὼν τοῦ Van Dyck παριστώσα τὴν *Ἀπακθῆλαιον*. Ὁ πίναξ εἶναι τὸσον ἀνώτερος πάσης περιγραφῆς, ὥστε προτιμῶ παραλαβὴν τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Δόμον, κατευθυνόμενος πρὸς τὸ Römerberg, χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προσθέσῃ περὶ τοῦ πίνακος.

Καὶ ἴδου ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ Römerberg.

Ὅσον ἱστορικῶν ἀναμνήσεων πλήρης ἢ πλατεῖα αὕτη, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὀρθοῦται τὸ Römer, τὸ σκαῖον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα τῆς 14' ἑκατονταετηρίδος, ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖτο ὁ ἄριτος ἐστεμμένος αὐτοκράτωρ εἰς τὰ κάτωθεν συνηγμένα πλήθη! Ἰσταμαί ἐπ' αὐτῆς καὶ παρελαύνουσι διὰ τῆς φαντασίας μου ὄλαι ἐκεῖνάι αἱ τελεταὶ τῆς στέψεως τῶν Γερμανῶν αυτοκρατόρων, ἅς τὸσον θαυμασίως περιέγραψεν ὁ Götthe, (1) καὶ νομίζω ὅτι βλέπω τὸ πλήθος διαρκῶς συνωστιζόμενον ἐν ἀποπνευγμῷ καὶ πρὸ αὐτοῦ διερχομένους τοὺς ἐκλέκτορας καὶ τοὺς πρέσβεις μεθ' ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν τιτοφόρων εὐγενῶν καὶ αὐλικῶν θεραπόντων καὶ μεταξὺ τοῦ πλήθους τὸν Götthe, νεανίαν δρασερόν, μετὰ τὴν χαριτωμένην μοδιστούλάν του, τὴν Gretchen, ἣν τὸσον ἠγάπησε καθ' ὃν καιρὸν ἀγνωστός ἐτι νεοσσὸς ἔγραψε ποιήματα ἐπὶ παραγγελίᾳ χάριν εὐτελοῦς ἀμοιβῆς καὶ ταύτης πρὸς πότον κοινῇ μετὰ τῶν προμηθευόντων τοὺς

(1) Aus meinem Leben — Dichtung und Wahrheit. Μέρος I. Βιβλ. V.

πελάτας τῆς μουσῆς του φίλων δαπανωμένης. Μὲ πόσῃ ἀληθῶς τρυφερότητι συνέδεσεν ἐκεῖνος τὰς τελετὰς τῆς στέψεως εἰς αὐτοκράτορα Ἰωσήφ τοῦ Β' μετὰ τοῦ ἐρωτικῆς τούτου ἐπεισοδίου του, ὅπερ τῇ αὐτῇ ἀκριβῶς ἡμέρᾳ ἐτελείωσε δι' ἑνὸς φιλήματος, τοῦ πρώτου καὶ τελευταίου, ὅπερ ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς Gretchen ἔδρεψεν ὁ ποιητῆς!

Καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναπολήσῃ τις εἰς τὴν μνήμην του τὰς μετὰ τὸσον μικρότατα δάκρυα ραντισθείσας ἐρωτικῶς ταύτας τοῦ Götthe περιπέτειας, ἐνῶ ἴσταται ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ Römerberg καὶ ἄκων ἀναμνησθεταὶ τῆς ζωῆς ἐκείνης περιγραφῆς τῶν ἑορτῶν ἀπὸ τῶν προπαρασκευῶν, εἰς ἅς συμπεριλαμβάνοντο ὁ ἀποκλεισμός τῶν Ἰουδαίων ἐν ταῖς οἰκίαις των καὶ ἡ ἀπέλασις τῶν ἄλλοδαπῶν ἀπὸ τῆς Φραγκφούρτης, ἵνα τῆς ἑορτῆς συμμετάσχῃσι καὶ τῶν τελετῶν ἀπολαύσῃσι μόνοι οἱ τῆς οἰοῦντο ἱεράς ταύτης πόλεως κάτοικοι, οἱ τοῦ ἀριστοτεροῦς αυτοκράτορος πιστοὶ ὑπήκοοι, ἅσοι εἰς Χριστὸν ἐπίστευον, ἢ ἐνῶ ἀνακαλεῖ ἐν τῇ φαντασίᾳ του τὸ θέαμα τῆς πλήρους συμβολικῶν παραστάσεων τελετῆς τῆς στέψεως, καθ' ἣν αὐτὰρχαί ἐπιτίτοι ἐπλήρου βρώμης ἀργυρᾶ δοχεῖα, δαίγμα τῆς περὶ τῶν αυτοκρατορικῶν σταυλῶν μερίμνης, καὶ ἄλλος κλειδοῦχος τελετάρχης ἐκόμισε τῷ αυτοκράτορι λάγνησον καὶ λεκάνην καὶ χειρόμακτρον, ἄλλος δὲ κρεωνόμος ἀπὸ ρυτῆρος ἐλαύνων ἔφερον αὐτῷ τεμάχιον ὀπτοῦ βοδῆ, ἐνῶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἄνοιγεν ἐλευθέρως τοὺς κρουνοὺς τοῦ καὶ σήμερον ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας σωζομένου ἀναβρυτηρίου, ὅπως ἀπ' αὐτῶν ἀναβλύσῃ ὄνος λευκὸς καὶ ἐρυθρὸς, δι' ὧν καὶ ἡ αυτοκρατορικὴ ἐρωδιάζετο τράπεζα. Τὸ κατ' ἐμὲ, ὁμολογῶ, ὅτι εἴτε τῆς ὥρας τοῦ Götthe περιγραφῆς ἢ ἀνάγνωσις, εἴτε ἄλλοι ψυχικῆς προδιαθέσεως λόγοι, μοὶ ἔφερον εἰς τὴν φαντασίαν τὴν εἰκόνα τῶν τελετῶν ἐκείνων οὕτω ζωντανήν, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἄλλοτε ἐκεῖ ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἱστάμενος ἐγενόμεν ἡ μάρτυς αὐτῶν πάντων αὐτόπτης καὶ νῦν μετὰ τὸσον ἔτων παρελθούσιν ἀνεκάλουν εἰς τὸν νοῦν τὰς λεπτομερεῖας καὶ ἔθλεπον οὕτως εἰπεῖν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ζωηρότατα τοῦ ὄχλου τὴν διαμάχην περὶ τὸν κερματιζόμενον ὀπτόν βουὴν ἢ περὶ τὸν αυτοκρατορικὸν θησαυροφύλακα, τὸν δεξιῶ καὶ ἀριστερᾶ νομίσματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ διασκορπίζοντα. Καὶ ὤρμησα ἐπὶ τὸ χρυσίον... Ὁἱμοὶ! ἐδρισκόμην δλομόναχος ἐπὶ τοῦ Römerberg καὶ τὸ μόνον περὶ ἐμὲ χρυσίζον ἀντικείμενον ἦν ἀκτίνας ἡλίου θερινοῦ, οὗ τὸ καῦμα, ὑποδοθηόμενον ἀπὸ ἄλλατα φαντασίας καὶ ἱστορικῶν ἀναμνήσεων μεταρσιώσεις, πρὸ πολλοῦ ἐπέδρα ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου μου ἀναλύων αὐτὸν εἰς χρυσᾶ ἀπὸ χρυσοῦ ὄνειρα, διαλυθέντα διὰ τῆς τοιαύτης ἀναλήψεως εἰς ἀπογοήτευσιν καὶ ἄγχιον ἀφ' ἑτέρου πόθου πρὸς... ἀναζητήσιν ὀλίγης σκιάς!

Εἰσῆλθὼν λοιπὸν εἰς τὸ ἀπέναντί μου Römer, ὅπου μ' ἐκάλει πρὸς ἐπίσκεψιν ἡ αἴθουσα τῶν αυτοκρατόρων (Kaisersaal). Καὶ πάλιν μετέφρουσι πρὸς τὸν Götthe αἱ ἀναμνήσεις μου. Φαντάζομαι αὐτὸν εἰσχωρούντα τῇ ἡμέρᾳ τῆς στέψεως εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην χάρις τῇ προστασίᾳ τοῦ αὐλικῆς ἐκείνου θαλαμηπόλου, ὅστις μεταβίβασας εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἀργυροῦν τι δοχεῖον, μετεσχημάτισεν ἐν ἀκαρεῖ τὸν ποιητὴν τοῦ Φάουστ εἰς αὐλικὸν θεράποντα! Διότι εἰς οὐδένα ἄλλον ἐκτὸς τῶν τῆς αὐλικῆς ἀκολουθίας καὶ θεραπειᾶς ἐπετρέπετο νὰ παραστῇ εἰς τὸ γεῦμα, ὅπερ ἐν τῇ αἴθουσῃ ταύτῃ παρετίθετο μετὰ τὴν στέψιν εἰς τὸν ἀριστοτερῆ αυτοκράτορα καὶ τοὺς ἐκλέκτους. Ἡ παροφίς ἠδύνατο μόνον νὰ δώσῃ δικαίωμα εἰσοδοῦ εἰς τὸν κομίζοντα αὐτὴν, ὁ δὲ Götthe ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ μίαν τοιαύτην ἀνὰ χεῖρας, ἵνα κατορθώσῃ νὰ παρακολούθῃ τὰς λεπτομερείας τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐκείνου γεύματος.

Ἡ αἴθουσα τῶν αυτοκρατόρων, καίπερ ἐπισκευασθεῖσα πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων, διατήρησε τὸν ἀρχαῖον αὐτῆς χαρακτήρα. Ἄντι τῶν ἄλλοτε ἐν τούτοις παλαιῶν εἰκόνων τῶν Γερμανῶν αυτοκρατόρων λαμπρὰ εἰκαιογραφία αὐτῶν κοσμοῦσι σήμερον τοὺς τοίχους τῆς αἴθουσῃς ταύτης κατὰ σειρὰν ἀπὸ Καρόλου τοῦ Μεγάλου μέχρι Φραγκίσκου τοῦ Β'. Τὴν εἰκόνα ἐκάστου Γερμανοῦ καίσαρος συνοδεύει τὸ σύμβολόν του, θεολογικοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χαρακτήρος λόγιον, ἀλλ' οὐχὶ σπανίως διαφευρόμενον ὑπὸ τῶν χαρᾶκτῆρων τοῦ εἰκονιζομένου. Πολλὰς τοιαύτας παρατηρήσεις μου ἠδύναμην ν' ἀναφέρω, διότι ἡ πενητηκοντὰς ἐκείνη τῶν καισαρικῶν μορφῶν παρουσιάζει ἀληθῶς θέμα τοιαύτης χρονοκτόνου μελέτης, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν παρακείμενον ἐκλογικὸν θάλαμον (Wahlzimmer) ἀντι νὰ χάσκω πρὸ τοῦ ἐρυθροῦ γενείου τοῦ Α' Φρειδερίκου (Barbarossa), ἢ νὰ βασιανίζω τὴν κεφαλὴν μου, ὅπως τὸ τοῦ Καρόλου Ε' διέλεξον σύμβολον plus, ultra, διὰ δύο ἐπίσης λέξεων ἀποδώσω ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἀμειώτων διατηρῶν τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐκφραστικότητος τὴν δύναμιν.

Ὁ ἐκλογικὸς θάλαμος οὐδὲν παρουσιάζει σήμερον τὸ ἄξιον ἀναγραφῆς. Ἐκεῖ ὅπου οἱ ἐκλέκτορες ἢ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ἀπεσταλμένοι συνήρχοντο ὅπως συνεννοηθῶσι καὶ ἀνταλλάξωσι τὰς περὶ ἐκλογῆς τοῦ αυτοκράτορος ἰδέας των, σήμερον ἐν ὀρολόγιον δωρήθην τῇ πόλει ὑπὸ Ναπολέοντος τοῦ Μεγάλου ἐπιδείκνυται μετ' ἰδιαιτέρας στοργῆς, ὡς τὸ μόνον ἄξιον προσοχῆς ἀντικείμενον, ὑπὸ τῶν θυγατέρων τοῦ φύλακος, παρεγνευστῶν κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν ἐκεῖ ἐπίπλων βλέμματα γλυκέα καὶ προτάσεις περὶ... ἀγορᾶς φωτογραφιῶν. Ἄγνοῶ ἂν αἱ ἐν τῷ θαλάμῳ τούτῳ καθέδραι καὶ τράπεζαι ἐχρησίμευσαν ποτε πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν μελῶν κεκμηκότος τινὸς ἐκλέ-

κτορος, είνε όμως βέβαιον ότι πρὸς τοιοῦτόν τινα σκοπόν ἐχρησίμευον τοῖς μέλεσι τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῆς πόλεως. Διότι ὁ Θάλαμος, ἐν ᾧ τὸ πάλαι συνεζήτειτο τίς θ' ἀναβῆ εἰς τὸν γερμανικὸν θρόνον διάδοχος τῶν ρωμαίων Kaisarων, ὁ αὐτός ἐχρησίμευε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὡς τόπος συνεδριάσεως διὰ τοὺς συσχεπτομένους καὶ περὶ τῆς δαπάνης πρὸς ἐκκοιτὴν τοῦ ἐν τοῖς νεκροταφείοις γόστου. Sic transit . . . !

Καταβαίνων τὴν λιθίνην κλίμακα, τὴν ἐπικληθεῖσαν ἀυτοκρατορικὴν, ὅπως ἀναχωρήσω, τοιαύτην ἡσθάνομαι κόπωσιν, ὥστε αὐδαμῶς σγασθὸν προσεῖχον εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ ἀνωθέν μου φατνώματος ὠραίας τοιχογραφίας τοῦ Guibal. Ὁ μόνος μου πόθος ἦτο ἡδὴ ν' ἀναπαυθῶ ἐπ' ὀλίγον καὶ νὰ παρασκευασθῶ πρὸς ἀναχώρησιν. Καὶ τὸν πόθον αὐτὸν ἐπραγματοποίησα διὰ τρόπον θαυμασίου, οὗ τὰς λεπτομερείας παραλείπω ν' ἀναγράψω. Βίβη ἀληθές, ὅτι τὸ μέχρι τῆς ἀναχωρήσεώς μου χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μόνον ἐν λιαν εὐχαρίστῳ συναναστροφῇ καὶ τερπνοτάτῃ φλυαρίᾳ διήλθον, ἀλλὰ καὶ μέρος αὐτοῦ εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ὠραίου ζωολογικοῦ κήπου κατέτριψα, θέλει μοι ἐπιτρέψει ἡμῶς φρονῶ ὁ ἀναγνώστης, ὅπως οὔτε εἰς τὴν ἀπογευματινὴν μου συντροφίαν, ἀλλ' οὔτε κἀν εἰς τὴν τῶν ζῶων τὸν εἰσαγάγω. Πανηγυρικῶς ἀπαλλάσσω αὐτὸν πάσης περιγραφῆς φαλαινῶν καὶ λεόντων, ἀρκεῖ νὰ με ἀφήσῃ ἡσυχον καὶ μόνον κατ' ὄλον τὸ ἀπόγευμα. Au revoir! εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν περὶ ὧραν 9 τῆς νυκτός. P.

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

Τὴν κοινῶς πεταλοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον ψυχὴν, ὡς καὶ τὴν ζῴην ἢ ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται ὅτι ἔπαιον εἰς ἀχρησίαν ἢ σημασίαν τῆς λέξεως ὡς ὀνόματος ἐντόμου ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ χριστιανισμοῦ· μόνον ἐν Χίῳ ἤκουσα ὀνομαζομένην καὶ ψυχαραοῦσαν (ψυχάριον) τὴν πεταλοῦσαν, ἴσως δὲ οὕτω λέγεται καὶ ἄλλαχοῦ.

Οἱ ποιηταὶ τῶν παρόντων χρόνων, οἱ τὴν καταβαρύνουσιν ἐκζητοῦντες γλώσσαν, ἀπέβαλον τὸ ὄνομα πεταλοῦσα ὡς δημῶδες· μὴ θέλοντες ἡμῶς οὐδὲ τὸ ψυχὴ, ὡς συνώνυμον τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐνόμισαν ὅτι εὖρον τὸ ζητούμενον ἐν τῇ λέξει χρυσαλλίς, ἣν καὶ ἠρπάσαντες ἀνεξετάστως τρέχουν ὡς παιδία μετὰ τῶν παιδιῶν, ἡμίαν χρυσαλλίδα! μίαν χρυσαλλίδα ἔπιασα εἰς τὰ πεταχτά! Καὶ ἀληθῶς εἰς τὰ πεταχτά τὴν ἔπιασαν διότι ἐξετάζομενον τὸ ὄνομα χρυσαλλίς ὡς ὄνομα σημαίνον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν πεταλοῦσαν, ἐξελέγχεται ὡς ἀνυπόστατον· εἶνε προφανῆς ἀκυρολογία.

Χρυσάλλις δὲν εἶνε ἡ πεταλοῦσα· ἡ μεταξοκάμπη (καὶ ἐν παρόδῳ, ἡ μεταξοκάμπη δὲν εἶνε σκώληξ, ὥστε νὰ λέγεται μεταξοσκώληξ, ἀλλὰ κάμπη· αἱ κάμπαι εἶνε ἐκ τῶν πολυπόδων ἐντομῶν, ἐνῷ οἱ σκώληκες ἔρπουσι, ὡς ἀποδῆς καὶ ὅλως λείοι) ἢ μεταξοκάμπη λοιπὸν, ὡς καὶ πᾶσα κάμπη (Chonille), περικαλυπτομένη ὑπὸ τοῦ γήματος ὃ ἐκφέρει ἀπὸ τοῦ στόματός της ἐν ὧρᾳ δεούσῃ, καὶ θαπτομένη ἐντός αὐτοῦ, ὑπὸ τὸν βόμβυκα δὲν οὕτως ἐσχημάτισε μεταμορφουταί εἰς χρυσαλλίδα· ὅγι δηλαδὴ εἰς πεταλοῦσαν, ἀλλ' εἰς ἐντομὸν τι ὅλως ἄχαρι, καίτοι χρυσιζόν, ἐξ οὗ καὶ χρυσάλλις. Ἡ χρυσάλλις ἔχει τὰς πτέρυγας ἐτι ἀτελεῖς, ἐπιεκολλημένας εἰς τὸ σῶμα τῆς, καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε δὲν δύναται οὔτε ἐξω τοῦ βομβυκίου τῆς νὰ πετάξῃ. Οὐδέποτε χρυσάλλις οὕσα πετᾷ· ἀλλ' ὅταν, πάλιν ἐν ὧρᾳ δεούσῃ, αὐτὴ ἡ ἴδια τρυπήσῃ τὸ βομβυκίον τῆς, τότε ἐξέρχεται, οἶονε! ἐκ τοῦ μνήματός της, ὠραία ψυχὴ, ἢτοι πεταλοῦσα, ἐπειδὴ τότε πρὸς τὸ κάλλος ἔχει καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ ἵπτασθαι, — ἂν ἔχι ἢ ἐκ μεταξοκάμπης, ἢτις εἶνε φύσει θαρραῖα, ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ἄλλων καμπῶν. Ὡστε καθὼς δὲν ἦτο πλέον κάμπη ἀφοῦ ἔγινε χρυσάλλις, οὕτω καὶ δὲν εἶνε πλέον χρυσάλλις ἀφοῦ, μεταμορφωθείσα ἐκ δευτέρου, ἀπὸ χρυσάλλιδος ἔγινε πεταλοῦσα, ἔγινε ψυχὴ.

— Καὶ ψυχὴν λοιπὸν νὰ λέγωμεν καὶ αὐτὴν, καθὼς καὶ τὴν ψυχὴν μας;

— Ἴσως· διότι — ἐνθυμείσθε τὸν ὠραῖον μῦθον, ὃν οἱ ἀρχαῖοι εἶχον πλάσει περὶ τῆς πεταλοῦσας; Ἐλπίζω νὰ μὴ βαρυνθῆτε ἂν τὸν ἀκούσετε, ἔστιν καὶ ἐνῷ τὸν ἔχετε ἀκούσει ἄλλοτε.

Κόρη τις βασιλόπαις, Ψυχὴ ὀνομαζομένη, ἐθαυμάζετο παρὰ πάντων διὰ τὰ κάλλη τῆς, συγκρινόμενα καὶ πρὸς τὰ τῆς Ἀφροδίτης· συγκρίσεις ἦτις διήγειρε τὸν φθόνον τῆς θεᾶς τῆς καλλονῆς κατ' αὐτῆς τῆς κόρης. Τὴν εἶδεν ὁ Ἔρως καὶ τὰ ἔγασε καὶ αὐτός· τόσον ὥστε, ἐνῷ ἐντός τοῦ θάμβους τοῦ ἐτόξευε τοὺς περὶ αὐτὴν διὰ τῶν βελῶν του, ἡσθάνθη ὅτι ἐπρώθη καὶ ὁ ἴδιος. Κακῆ τύχη, τέρας τι φοβερώτατον, περιφερόμενον εἰς τὰ πέριξ τῆς πόλεως ὅπου ὁ πατήρ τῆς Ψυχῆς ἐθασίλευεν, ἐπροξένοι φθορὰν μεγάλην. Τίς οἶδεν ἂν δὲν τὸ εἶχε στείλει ἡ Ἀφροδίτη; Τὸ τέρας δὲν ἐτιρώσκατο, οὐδενὸς τολμῶντος νὰ τὸ πλησιάσῃ. Πῶς ν' ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτοῦ ὁ κόσμος; Ἐτραξάν εἰς τὸν χρησμόν, αὐτὸς δ' ἀπῆλθε νὰ παραδοθῇ ἀνυπερθέτως εἰς τὸ τέρας θυσία ἢ βασιλόπαις, πρὸς μόνην αὐτοῦ ἐξελείψιν καὶ τοῦ τόπου σωτηρίαν. Οἱ χρησμοὶ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους δὲν ἔπαιζον, οὔτε ἐγέλων. — Θὰ θυσιάσῃς τὴν θυγατέρα σου, ἔλεγεν ὁ λαὸς εἰς τὸν βασιλέα· διὰ τὴν σωτηρίαν βίων ἡμῶν χρειὰ νὰ τὴν θυσιάσῃς· ἄλλως δὲν γίνεται. — Τόσον, ὥστε ὁ βασιλεὺς ἐβιάσθη νὰ ἐνδώσῃ, καίτοι μετὰ σπαραγμοῦ καρδίας, καὶ οὔτως ἡ τα-

λαίπωρος κόρη, ἀπαχθεῖσα εἰς μέρος τι βραχῶδες, ἐξω τῆς πόλεως, ἐκεῖ καὶ ἐγκατελείφθη ἔρμαιον τοῦ ἀγρίου τέρατος.

Τί κάμνει τότε ὁ Ἔρως; Λέγει πρὸς τὸν Ζέφυρον — Ζέφυρε καυμένε, εἶσαι καλὸς νὰ περάσῃς ἀπὸ τοὺς βράχους τοῦ δεῖνος μέρους, ὅπου θὰ ἴδῃς μίαν κόρην ἐγκαταλειμμένην πρὸς βορὰν θηρίου τινός, νὰ μοῦ τὴν ἀναρπάσῃς εὐμορφα, εὐμορφα, καὶ νὰ τὴν μεταφέρῃς ἐλαφρὰ, ἐλαφρὰ, εἰξεύρεις ποῦ, καυμένε Ζέφυρε; Γνωρίζεις κάποια ἡλύσια ὄντως ἐπίγεια, ὅπου βόδα μετὰ κρίνων καὶ ἴων, ὅπου πετρίδες ὄροσεραὶ, καὶ σκιά ἀμφιλαφεῖς, καὶ νερὰ κρυσταλλώδη, καὶ πᾶσι ἀνάκαθοι καὶ ἀπαλαί; Ἐκεῖ νὰ με τὴν μεταφέρῃς καὶ νὰ τὴν ἀφίσῃς. Αὐτὸ ἂν με κάμῃς, χαριτωμένε υἱὲ τοῦ Ἀστραίου καὶ τῆς Ἡούς, ἀκούσε; Γινώσκω ὅτι καὶ σένα τὸ ὄδοντι σου πονεῖ διὰ τὴν καλὴν ἐκείνην . . . τώρα μὴ με τὸ κρύπτεις; ἐγὼ Ἔρως, καὶ γίνεται νὰ μὴ τὸ ἔξέρω; Ἐλα, ἔλα . . . Χῆ, λάμβδα, ὠμέγα, . . . Χλῶ — ρι — δα . . . Μὴ σε μέλη, Ζέφυρε, καὶ ἄφες αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν σου ἐπάνω μου.

— Λόγον τιμῆς; ἐρωτᾷ ὁ Ζέφυρος.

— Λόγον τιμῆς, ἀποκρίνεται ὁ Ἔρως.

Ἄλλὰ παρατηρήσατε τῶν μυθολογῶν ἐκείνων τὴν φαντασίαν, προσωποποιούσαν τὰ τρία ταῦτα πράγματα· Ζέφυρον, ἔρωτα καὶ ψυχὴν· αἰθέρα καὶ πνεῦμα καὶ ἀνθρωπιάν! Καὶ ταῦτα ἀπόκεινται εἰς τὸν ἀνθρώπον. Ἢ, πῶς θὰ ἐζώμεν οὐρανίως, ἂν καὶ ἠθέλαμεν οὕτω νὰ ζήσωμεν! Ἐπειτα δὲ τολμῶμεν νὰ αἰτιώμεθα τὸν δημιουργόν, διατί; διότι ἀφήκεν ἡμᾶς ἐλευθέρους νὰ θέλωμεν τοῦτο, ἢ νὰ μὴ τὸ θέλωμεν.

Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, ὁ Ζέφυρος μὲ καὶ οὐδὲ καί, ὁ ἐπιτήδειος, κατώρθωσεν ὅτι ἐπέθυμι ὁ Ἔρως· ἔκτοτε δ' ἤρχετο αὐτός κατὰ πᾶσαν νύκτα καὶ ἐξεφράζετο πρὸς τὴν Ψυχὴν, πάντοτε ὅμως ἀόρατος εἰς αὐτὴν, διὰ τὸ ἀσέληνον σκότος.

Τέλος, μίαν τῶν νυκτῶν, ἡ Ψυχὴ, ὑπὸ περιεργίας νὰ τὸν γνωρίσῃ, ἐγείρεται λάθρα, κοιμώμενου τοῦ φίλου, ἀνάπτει λυχνάριον, καὶ ποῖον νὰ ἴδῃ! αὐτὸν τὸν Ἔρωτα. Ἐξ ἧς συγκινήσεως τὴν ἐπροξένησεν ἢ ἐκπληξίς πίπτει ἀπὸ τῆς θρυαλλίδος τοῦ φωτός μία σταγὼν ἐλαίου ἐπ' αὐτοῦ. Ἄνασκιρτᾷ ὁ Ἔρως πάραυτα, ἐξεγείρεται, τρίβει τοὺς ὀφθαλμούς του, βλέπει τὸ κάθροβωμα τῆς Ψυχῆς, καὶ . . . ἂν τὸν πιάσῃς ἀπεπέταξες.

Καὶ δὲν εἶχε δὴ περάσει καὶ τόση ὧρα ἀφ' ἧς ἀνήθη ὁ λύχνος, ὥστε νὰ εἰπῆς ὅτι ἔξες πολὺ τὸ ἐλαῖον τὸ ἀπόσταξαν τῆς θρυαλλίδος, καὶ ἐπόνεσεν ὁ Ἔρως ὑπερβολικῶς· ἀλλὰ δὲν κατεδόθη νὰ γνωρισθῇ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτον ἀθάνατος. Καὶ λοιπὸν ἐγκατέλιπε τὴν ἀθλίαν Ψυχὴν ἐξ ἀποφάσεως νὰ μὴ ἐπανέλθῃ. Τὰ βόδα θθαλλον καὶ ἀπέθαλλον, ἦθνον καὶ ἐξήθνον τὰ κρίνα, τὰ ἴα, μάτην τὰ πάντα· οὐδὲν ὠφέλιον εἰς τὴν μονήρη Ψυχὴν, παρητημένην ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος.

Αὐτὸν περιμένουσα τοῦτων ἀπῆλαυνεν αὐτὸν ἀπολέσασα (θὰ τὸ πιστεύσατε;) καὶ τὰ ἐμίσει.

Ἄλλο κακόν. Ἡδὴ ἐγθαιρομένη θανασίμως ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης ὡς ἀντιζήλου τῆς διὰ τὰ κάλλη καὶ διὰ παντός τρόπου ἐπιθυμούσης νὰ ἐκδικηθῇ τὴν Ψυχὴν (αἱ πενθεραὶ πάντοτε, ὡς φαίνεται, ἦσαν κακαὶ πρὸς τὰς νύμφας των), διατάττεται παρ' αὐτῆς νὰ τρέξῃ πρὸς στιγμὴν εἰς τὸν ἄδην, νὰ λάβῃ ἐκεῖθεν καὶ νὰ τὴν φέρῃ πυξίδα τινά (κάποιον κουτάκι) περιέχον ὄθιν ἀράματα, ὧν εἶχε χρειάν ἡ Ἀφροδίτη. Ἡ περιέργεια τῆς Ψυχῆς ἐμελλεν οὕτω καὶ ἐκ δευτέρου ν' ἀποθῇ εἰς αὐτὴν ὀλεθρία. Ἀγνοίει κατ' ὄδον τὴν πυξίδα, θελήσασα νὰ ἴδῃ τὸ περιεχόμενον, καί, ἢ δυστυχῆς, ἐκ τῆς εὐδούσης ὁμῆς ἦτις πάραυτα ἀνεδόθη, πίπτει ἡμιθανῆς. Τίς οἶδεν; οἱ τότε ἠγγύουν τὸ γλωροφόριον, ἀλλ' ἦτο δυνατόν νὰ τὸ ἀγνωῶσι καὶ οἱ θεοί; ἐκεῖνοι ἴσως τὸ ὠνόμαζον ἰπέρυπτον, ἢ ὑπερυπικόν, ὅτι ὑπὲρ ὕπνον ἀποκοιμίζει. Ἄς ἦνε δι' αὐτοῦ τοῦλάχιστον ἤρχετο γλυκὺς ὁ θάνατος, οἷος ὕπνος, εἰς τὴν ἀθλίαν Ψυχὴν. Ἐσπευσεν ἡμῶς τότε ὁ Ἔρως, μιλῶν τὸ τέχνασμα τῆς μητρὸς του καὶ ἐλεήσας τὴν κόρην, καὶ τὴν ἐπρόφρασεν ἐτι θαρράνουσαν πρὶν ἢ τὴν καταλάβῃ ὁ παρέκει θάνατος· τὴν ὑπήγειρεν ἡδὴ ἀναισθητούσαν, καὶ διὰ τῆς πνοῆς του τὴν ἔσωσε.

Καὶ ὁ Ζεὺς δὲ ἔπειτα, λυπηθεὶς τὴν Ψυχὴν διὰ τὰ τόσα παθήματά της, ἀπεφάσισε νὰ τὴν προσλάβῃ μετὰ τῶν ἀθανάτων εἰς τὰ ἐπουράνια, ὅπου καὶ καθιέρωσεν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις, ἐν χαραῖς καὶ μαζούρκαῖς (καὶ ταῦταις ἀνέκαθεν παρὰ τοῖς θεοῖς ἀναμφιβόλως γνωσταῖς) τοὺς γάμους τῆς μετὰ τοῦ Ἔρωτος, οὐρανίους γάμους, ἀσωμάτων ἀλόου, ἀλήκτους, ἀθανάτους τρυφάς.

Ὁ μῦθος προσθέτει, ὅτι ἐκ τῆς ἐνώσεως ταύτης ἐγεννήθη θυγάτηρ, ἡ Ἡδυπάθεια· ἂν ἦνε ἀληθές, ὡς εὖλον ἐξάπαντος θεωρεῖται καὶ τὸ παιδί τοιούτων γονέων, Ἔρωτος καὶ Ψυχῆς· ὥστε οὐδεὶς φθόνος.

Ἡ δὲ κυρία ἰδέα τοῦ μύθου ἀλληγορία περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου· ταύτης τὸ κάλλος, εβουόμενον ὑπὸ τοῦ σώματος (Ἀφροδίτης), ἐμπνέει διάπυρον ἔρωτα· ἀλλ' ἢ τολμηρὰ περιέργεια, ζητούσα νὰ ἐξιχνιάσῃ μυστήρια ὑπέριστα τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ, ἀποβάθει ὀλεθρία εἰς πᾶσαν ψυχὴν μὴ συνέχουσαν τὰς ἰδίας αὐτῆς ὁρμᾶς.

Καὶ νῦν ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν πεταλοῦσαν, ἐξετάζοντες ἂν πρέπει νὰ τὴν λέγωμεν καὶ ἡμεῖς καθὼς οἱ ἀρχαῖοι ψυχὴν. Στοχάζομαι ὅτι πρέπει· διότι ἐκεῖνοι τὴν κόρην Ψυχὴν, ἧς ἠκούσαμεν τὴν ἱστορίαν, εἰκόνιζον ἔχουσαν ἐπὶ τῶν ὤμων πτέρυγας πεταλοῦσας, τοῦτο τὸ ἐντομον θεωροῦντες ὡς ἐμβλημα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ὡς εἶχε λοιπὸν παρ' ἐκείνοις ἀμφοτέρως τὰς σημασίας, τί θὰ ἐβλαπτεν ἂν τὰς εἶχεν ὡσαύτως καὶ παρ' ἡμῶν

χριστιανοί; Εί δ' ἄλλως, παρὰ τὴν ἄκυρον λέξιν χρυσαλλίς, συγγέουσαν τὰς δύο τελευταίας μεταμορφώσεις τῆς κίμης, ὡς αἰρετώτερον βλέπω ἄλλο τι ὄνομα, ἐπίσης καὶ τοῦτο ἀργαῖον, καὶ ἦτον παρχουστικὸν ἴσως· λέγω τὸ ὄνομα *μηλολόνη*, ὄνομα χαριέστατον· διότι ἀληθῶς μὲν *μηλόνη*, καὶ *μηλολόνη*, καὶ *μηλολόνη* ὠνομάζετο ὁ χρυσοκόλλητος (hannelon, κοινῶς δὲ *ζίνα*), ἀλλ' ἀφοῦ αὐτὴς ἔχει τὸ ὄνομα του, οὐδὲως θὰ τὸν ἐξημιώμεν ἂν τὸ τρίτον ἢ τέταρτον τῶν ἐπιθέτων του μετεφερόμεν εἰς τὴν πεταλοῦσαν ψυχὴν.

Τί λέγετε; *μηλολόνη* ἢ *μηλολόνη* ἐκφράζει ποιητικώτατα τὴν ἐναέριον κίνησιν τῶν πετερίων τῆς πεταλοῦδας διὰ τοῦ λῶ - λόνθ, εἰκονίζοντος οὐκ οἶδ' αἰ ἀθέριον, ἢ καὶ λαλόν, ἂν θέλετε, ἐν τῇ φαντασίᾳ, μάλιστα δὲ παιδικῇ, ἱκανῇ νὰ τὴν ἐκλάβῃ καὶ ὡς *λαλή*· εἰς τ' *ἀνθη*. Δὲν τὸ θέλετε κατ' οὐδένα τρόπον; ἀνάγκη τότε τὴν κοινῶς πεταλοῦσαν ἢ ψυχροῦσαν ψυχὴν καὶ οὐδέποτε, οὐδέποτε χρυσαλλίδα νὰ λέγωμεν ἢ χρυσαλλίς εἶνε καὶ ἀσχημὸν πρᾶγμα, ἐνῆ εἶνε τόσον εὐχαρὶς ἢ ψυχὴ. Ὅς τις πρῶτος τὴν ὠνόμασεν ἀνεξετάτως χρυσαλλίδα εἰς χρυσαλλίδα ὡφεῖλε νὰ μεταμορφωθῇ δίκην τοῦ πταίσματος ὑπὸ τῆς Ψυχῆς, νῦν ὅτε αὕτη ὑπάρχει ἀθάνατος καὶ ἴσως δύναται καὶ νὰ θαυματουργῇ.

I. ΓΕΩΡΓΙΑΚΑ ΣΚΥΛΙΣΜΑΤΑ

Υστερόγραφον. — Ταῦτα τῇ στιγμῇ πληροφουοῦμαι, ὅτι κατ' ἄ ὑπεσχέθη ὁ Ἑρως εἰς τὸν υἱὸν τῶν ἑστρων καὶ τῆς αὐγῆς (Ἄστραλου καὶ Ἡοῦς), τὸν δροσόνετα Ζέφυρον, καὶ οὗτος ἐνυμφεῖται τὴν Χλωρίδα του· τὴν Χλωρίδα (τὴν παρὰ Λατίνους *Flōran*) θεὰν τῶν ἀνθέων. Τί ταιριαστὸ ἀνδρόγυνον! Νὰ χαίρουν καὶ νὰ τοὺς χαίρῳμεθα.

Ὁ αὐτός.

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐστίας» ἐδημοσιεύθη ἄρθρον τοῦ παρ' ἡμῖν διακεκριμένου μηχανικοῦ κ. Ἐρν. Τσίλλερ περὶ τοῦ καταλληλοτέρου διὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν συστήματος ὑπονόμων πρὸς διαχέυσιν τῶν ἀκαθαρσιῶν τῆς πόλεως. Συνεχίζων τὰς μελέτας ταύτας ὁ κ. Τσίλλερ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ τόσω ζωηρῶς ἀπασχολεῖ τὰς τε ἀρχὰς καὶ τοὺς πολῖτας, καθὼς κεκτημένον μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ὑγιεινὴν τῆς πόλεως, ἀπέστειλεν ἡμῖν καὶ τὸ ἐπιόμενον δευτέρον ἄρθρον, τὸ ὑποῖον εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἐνταῦθα.

ΑΓΡΟΙ ΑΠΗΛΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΝΟΜΩΝ

Τὸ εὐτύχημα πόλεων τινων, οἷον τῆς Πιέννης, τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων, τῆς Ρώμης κ.τ.λ. τοῦ νὰ κείνται πλησίον μεγάλων ποταμῶν, καὶ διὰ τοῦτο νὰ εὐκολύνωνται τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ὑπονόμων

καὶ ὀχετῶν διὰ τῶν ποταμῶν, οἵτινες φέρουσι αὐτὸ ἀβλαβῶς μακρὰν τῶν πόλεων, δὲν εἶνε κοινὸν εἰς ὅλας τὰς πόλεις. Ἐν Λονδίῳ π. χ. ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ἀκαθαρσιῶν τελεῖται ὑπὸ κολοσιαίου ἔργου ἰδρυθέντος ἀπὸ τοῦ 1859—75 καὶ στοιχίζοντος ἡ 1/4, ἑκατομμύρια λίρας στερλίνας. Συνίσταται δὲ τοῦτο ἐκ συστήματος ἀποχευτικῶν σωλῆνων (sewers), ἐξ οὗ δύο ἀτμομηχαναὶ ἀντλοῦσι κατ' ἐκάστην 496,000 κυβικὰ μέτρα ἀκαθαρσιῶν, καὶ ἐκχύνουσιν αὐτὰς ἐξωθεν τοῦ Λονδίνου εἰς τὸν Τάμεσιν, ὅστις τὰς φέρει εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ οἰκονομολόγοι δὲ τῆς Ἀγγλίας διαμαρτύρονται καὶ δικαίως κατὰ τῆς τοιαύτης σπατάλης τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης.

Πόλεις ὅμως κείμεναι πλησίον μικρῶν ποταμῶν δὲν δύναται νὰ κενώσιν ἀβλαβῶς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἰς τοὺς ποτάμους τούτους, διὸ καὶ αἱ κυβερνήσεις πολλῶν χωρῶν ἐσκέφθησαν πῶς ν' ἀποτρέψωσι τὴν ἀπ' οὐσίας ἐκχυσιν τοιαύτων οὐσιῶν εἰς τὰς κοίτας τῶν ποταμῶν. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ἐσκέφθησαν νὰ χρησιμοποιοῦσιν ἄλλως πως τὸ περιεχόμενον τῶν ὑπονόμων τῶν πόλεων, τὴν πρώτην δὲ θέσιν ἐκ τῶν προτεινόμενων γερμανικῶν Rieselfelder, ἧτοι ἀγρῶν ποτιζομένων διὰ τῶν οὐσιῶν τούτων. Ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἔχουσιν τοιαύτας διευθετήσεις πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν περιττωμάτων ἐν γένει ἀναφέρονται ἐν πρώτοις τὸ Δάντζικ, εἶτα τὸ Βερολίνον, τοὺς Παρισίους, τὴν Πραγαῖαν. Κατὰ ὅμως τὰ τεχνικὰ πλέγματα τῶν ἀποχευτικῶν σωλῆνων εἶνε διάφορα εἰς ἐκάστην τῶν πόλεων τούτων, πάντα ὅμως ἔχουσι τοῦτο τὸ κοινόν, ὅτι ἔχουσιν ἐν χρῆσει πολυέξοδα ἀντλητικὰ μηχανήματα· διότι, κειμένων ἀπασῶν τῶν ἀνω εἰρημένων πόλεων ἐπὶ ὀρίζοντος σχεδὸν πεδίου, δὲν δύναται τὸ ὕδωρ τῶν ὀχετῶν μετὰ τῶν ἀκαθαρσιῶν νὰ ρεῦσῃ ἀπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως πρὸς τοὺς διὰ τῆς ὑδροκίπρου ταύτης λιπανθησομένους ἀγρούς.

Ἐν Βερολίῳ π. χ. ἡ διαχέυσις εἶνε διηρημένη εἰς β' ἀκτινηδὸν τεταγμένα συστήματα ὀχετῶν, ἐν ἐνὶ δ' ἐκάστῳ τούτων τὸ ὕδωρ ὑψοῦται δι' ἀτμομηχανῆς εἰς 19—21 μ. ὕψος, εἶτα δὲ δι' εὐρέος σιδηροῦ σωλῆνος φέρεται πρὸς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῶν λιπανθησομένων ἀγρῶν, ὅθεν διακλαδοῦται περαιτέρω καὶ διανέμεται εἰς τὰ καθέκαστα τμήματα τοῦ ἐδάφους. Καὶ διὰ μὲν τὴν καλλιέργειαν τοῦ χόρτου ἐκλύγονται ἀγροὶ ἐπικλινοῦς ὀλίγον, ἢ οἱ ὑπάρχοντες τροποποιούνται, ὀρυττομένης αὐλακὸς κατὰ τὸ ἕνω αὐτῶν γέλιος· διὰ δὲ τὴν καλλιέργειαν τῶν λαχανικῶν ἐκλύγονται μέρη ὅλως ὀριζόντια καὶ ἐπίπεδα, ἅτινα μερίζονται διὰ βοθῶν αὐλάκων, ὅπως τὸ λιπαρὸν ὕδωρ τῶν ὑπονόμων λιμνάξῃ ἐντὸς τῶν αὐλάκων τῶν τετραγώνων καὶ διαποτίζῃ αὐτὰ. Γὰ τετραγώνια ταῦτα, αἱ πρᾶ-

σιαί, κείνται ἀνὰ ἕξ παρ' ἀλλήλους καὶ κατέχουσιν ἕκτασιν 150—180 τ. μ. Ἐν ταῖς αὐλαξί δὲ τῶν πρασιῶν ἀφίεται ἐκάστοτε τόσον ὕδωρ ὅσον ἀπαιτεῖται πρὸς ἐντελῆ διαπότισιν τοῦ ἐδάφους, οὗτω δὲ τὸ λιπαρικὸν ὕδωρ φθάνει πλεονάζον εἰς τὰς ρίζας τῶν φυτῶν χωρὶς νὰ ἔψηται ποσῶς τῶν φύλλων αὐτῶν. Ἡ ἀναλογία τῆς πυκνότητος τοῦ ὕδατος τῶν ὀχετῶν εἶνε 1 : 600, τὸ θέρος ὅμως αὐξάνεται εἰς 1 : 250, τότε δὲ προστίθεται ἐτι ποσότης ὕδατος πρὸς ἀραιώσιν.

Ἐπὶ τῶν ἀγρῶν τούτων τῶν οὕτω ποτιζομένων σπείρονται δημητριακοὶ καρποί, λάχανα, κῆμοι, σικυαὶ καὶ διάφορα ἄλλα χόρτα, τελευταῖον δὲ ἤρξαντο καλλιεργούντες αὐτόθι καὶ φυτὰ καλαμώνη ἕνεκα τῶν ἀνθέων αὐτῶν, καπνὸν καὶ ἄλλα διάφορα.

Διάφοροι εἶνε οἱ ἀγροὶ οὗτοι ἐν Παρισίοις ἕνεκα τῆς διαφόρου διατάξεως τοῦ πλέγματος τῶν ὀχετῶν αὐτῶν. Αὐτόθι κατασκευάζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὄχλοι καὶ αὐλακες, ἐν μέρει δὲ μόνον πρασιαί· τὰ προϊόντα δὲ τῆς αὐτοῦ καλλιέργειας εἰσὶν ἐν πρώτοις μὲν λαχανικὰ καὶ δὴ κοινὰ λάχανα, βέβαι, γογγύλαι, κῆμοι, κινάραι, σέλινια, πράσα, γεώμηλα, εἶτα δὲ φυτὰ χρῆσιμα εἰς τὸ ἐμπόριον, εἶτα καρποί, τέλος δὲ καὶ ὀπωροφόρα δένδρα καὶ χόρτα πρὸς νομῆν.

Ὅπως δὲ κρίνωμεν περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀγρῶν τούτων εἰς τὴν ὑγίαν τῶν κατοικῶν ἀναφέρονται τὰ ἐνδιαφέροντα ἐξαγόμενα τῶν ἐρευνῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς δημοσίου ὑγείας τοῦ ἀνωτάτου ἰατροσυνοδρίου τῆς Γαλλίας, κατ' ἃ ἡ λιπανσις ἐνός ἑκταρίου ἀγρῶν διὰ 10—20,000 λιτρῶν ὕδατος τῶν ὀχετῶν διατρεῖ εἰς ἐτὶ τὴν καθαριότητα τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ παρέχει καλὸν εἰσόδημα, ἐνῆ 40,000 λιτρῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως εἶνε ἐπιβλαβῆς, ἢ δὲ χρησιμοποίησις αὐτῆς δὲν εἶνε λίαν προσδοκώμενη. Τέλος δὲ ὅτι λίαν ὑψηλὸς ποτισμὸς δύναται νὰ γεννήσῃ πυρετοὺς, πρᾶγμα ὅμως ὅπερ ἀπ' ἑτέρου διορθοῦται, κατασκευάζομένων ἀφθόνως ἀποξηραντικῶν αὐλάκων.

Ἐν Ἀθήναις καταλληλότερος τόπος πρὸς κατασκευὴν τοιαύτων ἀγρῶν μοι φαίνεται δὲλαιῶν, εἰς ὃν δύναται νὰ προστεθῇ καὶ ὀβότανικός κῆπος ὡς πειραματικὸς κῆπος τοῦ Κράτους, ὅπως εἶνε καὶ ἐν Παρισίοις. Ἐνεκα δὲ τῶν εὐνοικῶν σχέσεων τοῦ ἐδάφους ἐνταῦθα καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν ἀγρῶν ταύτων θέλει εἶσθαι οἰκονομικώτερα καὶ ἡ διατήρησις αὐτῶν εὐθηνότερα, διότι θὰ λειψώσιν ὅλας ἐνταῦθα αἱ πολυδάπανοι ἀντλητικὰ μηχανὰ καὶ οἱ σταθμοὶ ὅς ἔχουσιν αἱ ἄνω εἰρημένα πόλεις, καὶ ἐπομένως τὸ σύστημα θέλει εἶσθαι τὰ μάλιστα ἀπλοῦν. Ἰπὸ τὴν σκιάν δὲ τῶν ἐλαιῶν θὰ σπείρωνται καὶ θὰ εὐδοκίμοιαι ὅλα τὰ λάχανα καὶ οἱ καρποὶ ὅσοι δὲν δύναται ν' ἀντιστῶσιν εἰς τὴν θέρην τῶν ἀκτίνων τοῦ ἀττικῆ

ἡλίου θὰ ὠφελθῶσι δ' ἐκ τούτου καὶ τὰ δένδρα, διότι θὰ ἔχωσιν ἀφθόνως τὰς χρῆσιμους πρὸς αὐξήσιν αὐτῶν οὐσίας. Εἶνε δὲ καταφανές ὅτι τιθεμένου ἐν χρῆσει τοιοῦτου τινὸς συστήματος θέλομεν ἀπολαύσει βλάστησιν δαψιλεστάτην καὶ πρυμνωτάτην, διότι τὰ φυτὰ ἔχουσι μὲν τὴν ἀπαιτουμένην θερμότητα, στερροῦνται ὅμως τῶν ἀναγκασιούτων οὐσιῶν, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ προσβλέπωμεν μετὰ θαυμασμῶν εἰς τ' ἀποτελέσματα τῶν κομποποιήσεων ἀγρῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὴν εὐπορίαν τῶν κτητόρων τῶν ἀγρῶν τούτων.

Αἱ ἐξηγήσεις αὗται, ὡς ἐνταῦθα ἀδρομερῶς λίαν κατέγραψα, δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πρόδρομοι ἐκτενεστέρων ἐργασιῶν, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ φέρωσιν ὄντως εἰς ὠφέλιμα ἀποτελέσματα, ὅταν ἄνδρες εἰδικοὶ ἐνασχοληθῶσιν πρὸς παρατερέω σπουδῆν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ ἄνω περιγραφέντος συστήματος.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΤΣΙΑΛΕΡ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

4 Ἰουλίου.

Χθὲς τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεψα ἐξ Αἰγίνης. Τὸ ταξιδίον μου δὲν ἀνήκει δυστυχῶς εἰς ἐκείνα, ἐξ ὧν ἐπανέρχεται τις πλοῦσιος εἰς ὀδοιπορικὰς ἐντυπώσεις, καὶ δὲν βλέπει τὸν καιρὸν πότε νὰ τὰς μεταδώσῃ εἰς τοὺς φίλους του ἢ πότε νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὴν δημοσιότητα ὑπὸ ἐλκύνοντα τίτλον, οἷος «Ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ρώμην», «Μία ἡμέρα ἐν Πομπηίᾳ», «Παρισινὰ ἐντυπώσεις» κτλ. Ἀπλοῦς θαλάσσιος περίπτωτος μέχρις Αἰγίνης, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἔχω νὰ λογαριασθῶ εἰμὴ μὲ δύο σελίδας τοῦ Ἡμερολογίου μου· εἰκοσιτετράωρος μόνον ἐνασχόλησις. Ὅστις θέλει νὰ μὲ μιμηθῇ, δὲν ἔχει ἢ νὰ ἐπιβῇ τῶν «Σπετσῶν» τοῦ κ. Γουδῆ, καὶ μετὰ δύο ὡρῶν ναυτίαν καὶ κλύδωνα θὰ πατήσῃ τὰ κλασικὰ χῶματα τῆς γῆσου, τῆς δις ἐπιφανοῦς, ἐν τε τῷ μεσουρανήματι τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δόξης καὶ τῷ λυκαυγεί τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, ἐπὶ Θεμιστοκλέους, ὡς καὶ ἐπὶ Καποδίστρια, κατ' ἀμφότερας δὲ τὰς περιστάσεις προωρισμένης μοιραίως νὰ ἀμαυρωθῇ ὑπὸ τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ἀπῶστως ἀντιποιουμένων αὐτῇ τὴν δύναμιν καὶ τὰ πρωτεῖα. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπὶ τῆς Αἰγινητικῆς ἀκτῆς πληρωσθε σωτηρίας δρόσου καὶ μακαρίας ἡσυχίας· ἂν εἴσθε φιλόλαργοι, ἐντροφέτε εἰς τὴν ἔρευαν τῶν σπετῶν λειψάνων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνῶν, τοῦ μόνου μαρτυρίου τῆς πάλαι ποτὲ ἀμῆς τῆς Αἰγίνης, ἐφ' ἧς περικαλλεῖς χορεύει θεῶν, ἡμιθέων καὶ θεαινῶν περιφανῶς ἐλατρεύοντο· ἂν εἴσθε γαστρίμαργοι, εὐρίσκετε θαυμασίους ἰχθῦς· ἂν εἴσθε φιλόκρητοι, ἐπισκέπτεσθε τὰς φυλάκας

και ἂν ὁ κλασικὸς ἐνθουσιασμός σας δὲν φθάσῃ μέ-
χρι τοῦ νὰ κρύψητε εἰς τοὺς κόλπους σας τριῆμά τι
λίθου ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Παρθένου, ἀλλὰ δὲν ὀνειῖτε
νὰ συγκομίσητε μεθ' ὑμῶν, ψηλαφητὴν ἀνάμνη-
σιν τῆς νήσου, ζευγὸς Αἰγινητικῶν ἀγγείων,
τῆς μόνης βιομηχανίας, ἣτις παραμένει ἐνθούσα
μετὰ τὴν ἐκλείψιν τῆς μεταλλουργικῆς καὶ μυ-
ρεφικῆς αὐτῆς οὐλοῦσας. Ἐπὶ τῆς χαριέσσης
ἐκείνης παραλλίας ἀκούετε βεμβυδιῶς τὰς ἀρμο-
νικὰς συναυλίας τοῦ ἔξου Νότου μετὰ τοῦ κυανοῦ
Σαρανικοῦ, ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ ὁποῦ θάσθε
ἐπιχαρῆτως ἢ μακροδῶς λικνιζομένην ἐρατεινὴν
λέμβον, μετὰ τὸ εὐρύθμως ἐπικλίνον καὶ ἀνερχόμενον
καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κολιπούμενον ἰστίον τῆς, καὶ
βλέπετε εἰς τὰ βάθη τοῦ ὄριζαντος τὴν γραφικὴν
τριάδα τῶν Ἀττικῶν βουνῶν. Ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἀπαλῆς
ἀκτῆς πασίγνωστος βρακοφόρος ὀκυροπόλης διὰ
τῆς θορυβώδους αὐτοῦ εὐθυμίας καὶ τῶν στεγουργι-
κῶν αὐτοσχεδισμάτων του, ἐμπνεομένου ὑπὸ συ-
νεγῶν θυσιῶν τῷ Βάκχῳ, ἐνθυμίζει εἰς ὑμᾶς ὅτι
πρὶν ἢ τὴν νήσον καλέσῃ Αἴγιαν ἐκ τοῦ ὀνό-
ματος τῆς μητρὸς του ὁ πρῶτος αὐτῆς οἰκιστὴς
καὶ ἀναμορφωτὴς Διάκος, ἐκαλεῖτο αὕτη *Οὐράνη*.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν, ἂν κατὰ τοιαύτην ἐποχὴν
ἐπεχειρεῖτε νὰ ἐκπλεύσητε μέχρις Αἰγίνης, τὸ φέ-
ρον ὑμᾶς πλοῖον ἤθελεν εἶσθαι πλήρες Ἀθηναϊκῶν
οἰκογενειῶν, αἰτινες διητῶντο ἐν τῇ νήσῳ ἀνά πᾶν
θέρος, κτίζουσαι χαριέσσας ἐξοχικὰς ἐπαύσεις, ἢ
ἐνοικιάζουσαι ἀντὶ ἀδρού τιμήματος τὰ οἰκήματα
τῶν Αἰγινητῶν, ἵνα ἐν ἀνεσεί ἀπολαύσασιν ἐπὶ
τινα καιρὸν τῆς ἡδύτητας τῶν θαλασσίων λουτρῶν
καὶ τῆς γλυκύτητος τῶν Αἰγινητικῶν σκύων.
Ἀλλ' ἀπὸ τίνος ἐξέλιπε διὰ πολλοὺς λόγους τὸ
ἐτήσιον αὐτὸ ρεῦμα τῆς Ἀθηναϊκῆς κινήσεως; οἱ
ἀψίκοροι Ἀθηναῖοι μετεβίβασαν ἀλλαχοῦ τοὺς
πόθους των, δὲν κατεβίβασαν ὅμως ἔκτοτε καὶ οἱ
Αἰγινῆται τὰ ἐνοίκια τῶν οἰκιῶν των, ἅτινα
παραδόξως, μεθ' ἔλθῃ τὴν ἔλλειψιν ζητήσεως,
καὶ τὴν ἀπόκτησιν εὐπρεποῦς ξενοδοχείου, δια-
τηροῦνται ὑπέρογκα. Οἱ κάτοικοι ἐν ἀντιθέσει
πρὸς τοὺς κατοικοὺς τῶν μικρῶν πόλεων, διακρί-
νονται ἐπὶ παντελεῖ ἑλλείψει πολυπραγμοσύνης·
ἀλλ' ἢ ἀρνητικὴ αὕτη ἀρετὴ ἐγένετο ἅπασι εἰς αὐ-
τοὺς αἰτία δυσαρέστου συμβάντος. Φαυλόθιός τις,
ἀπολυθεὶς τῶν φυλακῶν διὰ χάριτος, ἀφίκετο ἵνα
ἐγκατασταθῇ ἐν τῇ νήσῳ· οἱ ἀγαθοὶ Αἰγινῆται
οὐδ' ἐπρόντισαν νὰ μάθωσι περὶ αὐτοῦ· μετ'
ὀλίγον ἕτερος ἄγνωστος ἐπελθὼν, συνδέει στενάς
φιλίας μετὰ τοῦ πρῶτου· οἱ Αἰγινῆται ἀγρόν ἡ-
γάρασαν. Μίαν ἡμέραν οἱ δύο ἐκείνοι θεῶνται παρά
τῆν σιδηρογῶν ἀγοράζοντες ἀντὶ ἀδοτάτης τιμῆς
σιδηρᾶς στερῆνας· οὐδενὸς τὴν περιέργειαν ἐκίνη-
σεν οὐδ' ἢ ἀγορὰ οὐδ' ἢ τιμὴ. Μετ' ὀλίγον ἐν μα-
γαζεῖον ἐλθστέυτο τὴν νύκτα διὰ ῥίψεως, καὶ οἱ
δύο φίλοι ἐγένοντο ἄφαντοι.

Αἱ γυναῖκες, δυσθέατοι συνήθως εἰς τὰς μικρὰς
ἐπαρχικὰς πόλεις, ἔχουσιν ἐξόχους τᾶσεις ἀγριό-

τητος ἐν Αἰγίνῃ, ἀποτόμως ἀποσυρόμενοι ἀπὸ
τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, μόλις βλέμμα
ξένου διαταράξῃ αὐτάς. Ὁ μὲν συνοδεύων με ἀξί-
λογος φίλος πρὸ τῆς τρομώδους φυγῆς των ἀνε-
μυμνήσκατο στενάζων τῶν νεαρῶν Γερμανίδων,
τὰς ὁποίας δύνασθε νὰ θωπεύητε ἀπαθῶς ἐπὶ τῷ
κατωφλίῳ τῆς θύρας των, ψιθυρίζοντες « Ἄ! οἱ
ῥαῖα εἶσαι! », καὶ νὰ σὰς ἀπαντῶσιν ἐκείνη
ἀπαθέστερον: « Μπα! δὲν εἶν' ἀλήθεια! » ἐγὼ
δὲ πρὸ τῆς δειλῆς ἐκείνης ἐξαφάνισσας καὶ εἰς
μόνον τὸν ἦχον τῶν βημάτων μας, ἐσκεπτόμην
ὅτι δὲν εἶνε τὸσω μυθικός ὁ ἀρχαῖος μῦθος, καὶ
ὄν διὰ νὰ οἰκίσωσι τὸ νεαρὸν βασίλειον τοῦ Δία-
κοῦ οἱ θεοὶ μετεμόρφωσαν εἰς ἀνθρώπους—τοὺς
ποντικούς. Καὶ ὅμως ὅταν ἴστανται ἐπὶ τῆς ἀκτῆς
αἱ κόραι τῆς Αἰγίνης καὶ καταπτέουσιν μακρὰν
εἰς τὰ βάθη τοῦ πελάγους μαῦρον σημεῖον, ἔπερ
ὁ ἐξησκημένος ὀφθαλμὸς λεμβούχου ἀναγγέλλει
ὡς καρὰν καταπλέον ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἰκαρ-
παρίας, καὶ προσδοκῶσι μετὰ παλμῶν νὰ ἐπαν-
δῶσι τοὺς οἰκέτους καὶ τοὺς φίλους των, καὶ ἀν-
κοινῶσι πρὸς ἀλλήλας τὰς ἐλπίδας των, καὶ ἰ-
πελάγειος ἀνεμος κινεῖ χαριέντως τὰ ἐπὶ τῶν
κεφαλῶν των ἐρριμμένα λευκὰ καὶ γραφικὰ μαν-
δύλια, τότε εἶνε ἐπέραστοι αἱ κόραι τῆς Αἰγίνης.

Ἀθημερῶν.

Ὁ ἐφημεριδοπώλης μου, κομίζων τὴν πρωΐνην
ἐφημερίδα, μετ' ἀναγκάζει νὰ διακρίνω τὰς ση-
μειώσεις μου. Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν δύο εἶνε τὰ
σημεῖα περὶ ἃ στρέφεται ἡ ἀθηναϊκὴ δημοσιο-
γραφία: αἱ περὶ χολέρας εἰδήσεις καὶ αἱ θανα-
τικαὶ ἐκτελέσεις· δύσπεπτος τροφὴ διὰ τὴν ἐπο-
χὴν. Καὶ ἡ μὲν μαύρη χολέρα εἶνε μέχρι τοῦδε
δι' ἡμᾶς ὁ ἀποτρόπαιος ἐφιάλης μόνον τῶν ἡ-
πνῶν μας, ἀλλ' ἢ ἐρυθρὰ λαίμοτος εἶνε ἢ στε-
γνὴ λειτουργὸς τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, ἢ ἡ
ἀποτινάξασα τὴν χειμερίαν νάρκην τῆς, ταξεί-
δευει, δρέπουσα, ἀντὶ ὀδοπορικῶν ἐντυπώσεων,
κεφαλὰς. Οὐδέποτε μετὰ κατέσχεν ἐνθουσιασμός
ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, μεθ'
ἅλλας τὰς εὐαγγελικὰς θεωρίας τῶν φιλοσόφων
καὶ τῶν νομοθετῶν, σκεπτόμενον ὅτι ἢ καταρ-
γησις αὕτη δὲν εἶνε δυνατόν, δυστυχῶς, κατ' ἀ-
μοιβαίαν σύμβασιν, νὰ συνεπαχῆγῃ καὶ τὴν ὑπὸ
τῶν κακούργων κατάργησιν τοῦ φονεῦν· ἀλλ'
οὐδέποτε τοσοῦτον ἐπρὶκίασα, καὶ ἤκτειρα τὰ ἡ-
μάτα τοῦ νόμου καὶ ἀπετρακιάσθην τὴν πέλεκυν
τοῦ δημίου, ὅσῳ κατ' αὐτὰς διεξερχόμενος ἐν τῷ
τύπῳ τὰς περὶ τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων ἀνα-
ποκρίσεις. Ὁ καγχασμὸς τοῦ περιεστῶτος πλή-
θους ἐν Χαλκίδι πρὸς τὸν κατάδικον, τὸν ἀγώ-
μενον εἰς θάνατον, καὶ μερμυῶντα ἐν τῇ βλακῶδι
ἀγνοίᾳ του περὶ τοῦ δέματος τῶν ἐνδύματων του,
οἱ ὠδικοί θρηνοὶ, τοὺς ὁποίους ἐν φρικῶδι συμ-
φωνίᾳ μετὰ τῆς στήναιμένης λαίμοτος ἐν Ἰου-

κοχωρίῳ ἔστησαν αἱ μητέρες τῶν κατατομηθη-
σομένων, μυρολόγη τῶν ἀθλίων τέκνων των,
καὶ ἐν ταύτῃ ἐπιπαλάμια τῆς ἀπέναντι καλλωπι-
ζομένης ὑπὸ τῶν θεραπόντων τῆς αἰμοπότιδος
νύμφης, ἰδὲν δὲ τὰ μαρτύρια τοῦ Ἀγναντιώτη
ἐκείνου, φοβεροῦ μεταξὺ τῶν κακούργων καὶ οἰκτρο-
τάτου μεταξὺ τῶν μαρτύρων, δύνανται ν' ἀποτε-
λέσωσι τὰς σπαρακτικώτερας σέλλιδας τῶν χρονι-
κῶν τῶν κατατομήσεων, καὶ νὰ ἐμπνεύσωσιν ἀρι-
στουργήματα εἰς τὴν ζωερωτάτην ποιητικὴν φαν-
τασίαν. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων, ὑπὸ ἄλλην
ἰδιοτροπιωτέραν ἐποψίν τῶν πραγμάτων, οἱ κα-
κούργοι, τοὺς ὁποίους ἐτιμώρησε κατ' αὐτὰς ἡ
ἀμείλικτος δικαιοσύνη, ἦσαν κοινοὶ, ταπεινοὶ, δει-
λοὶ, καὶ πεσοί, πάντες πρὸ τῆς μαχαίρας τοῦ
δημίου ἄφωνοι, ὠχροὶ, ἡλίθιοι, τρέμοντες, προ-
ἐκπνεόντες ὑπὸ τρομοῦ, μισαρῶτεροι ἐν τῇ εὐτε-
λείᾳ των· διότι ἔχει καὶ ἡ κακία τὴν ποιήσιν
τῆς. Καὶ ποιήσιν εἶχον πρὸ χρόνου οἱ φοβεροὶ
ἐκείνοι λησταί, τοὺς ὁποίους ἢ μετὰ τὸ Δῆλεσι
κινήσεισα δραστηρία καταδίωξις ἀδηγήσῃ σχε-
δὸν ἅπαντας ἐπὶ τῆς *γυλλοστίας* αἰμοδόρα θηρία,
ἀκόρεστα ἐν τῇ σφαγῇ καὶ τῇ δρώσει, ἀλλ' ἀπο-
θεοῦμενοι ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ λαοῦ, ὅστις ἀνεξ-
αρτήτως πάσης ἡθικολογικῆς σκέψεως, λατρεύει
τὴν φήμην καὶ τὴν δύναμιν, καὶ στεφόμενοι ὑπ'
αὐτοῦ διὰ τῆς αἰγλῆς τοῦ ἄσματος καὶ τῆς παρα-
δόσεως. Ποίησιν εἶχε καὶ αὐτὰς ὁ ἀνεκφράστου
θηρωδίας Ντελῆς, καὶ ἀκόμη τραγουδοῦσιν εἰς
τὴν Ροῦμελῆν εἰς μελαγχολικώτατον ἦχον, οἰονεὶ
θρηνώδιαν εἰς ἀποπτώσαν παρθένον, τὸ ἄσμα,
ὅπερ συνετέθη ἐπὶ τῷ φόνῳ του. Ἐνθυμοῦμαι
τὴν κεφαλὴν του ἀγθεῖσαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ
κρεμασθεῖσαν ἀπὸ δένδρου εἰς κοινήν θέαν· κι-
τρίνου δαίμονος κεφαλὴν μετὰ μεγάλου πυρόχρους
μύστακος· ἐνθυμοῦμαι πρὸς τοῦτοις ὅτι ἡ ἀστυ-
νομία εἶχεν ἀπαγορεύσει τὸ τραγοῦδι τοῦ Ντελῆ
εἰς τοὺς ἀνά τὰς ἀγυῖας περιπατῶς ἄδοντας αὐτὸ
ὄμιλον. Ποίησιν εἶχεν ὁ Κωσταντέλος, ἕτερος
διάσημος ληστάρχος, τὸν ὁποῖον ἢ παράδοσις
παρίστα ἱστορικῶν καὶ γενναῖον, ὅσον ὡμὸς καὶ
ὑπόουλός ὁ Ντελῆς, ληστεύοντα ὅσω τὸ δυνατόν
ἀθρότερον, περίλαμπρον ἐν τῇ πολυτελεστάτῃ
πανοπλίᾳ του, καὶ ἐνίοτε μεταμφιεσθέντα εἰς
σοβαρὸν μελανειμονοῦντα Κύριον, νυκτὸς εἰσερ-
χόμενος εἰς τὰς πόλεις, καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης
τοῦ κερνεῖου ἐνθα ἐπιε τὸν κερπὴν του, καταλει-
πόντα, ἀντὶ δεκάρας, λίραν. Ποιητικὸς ἦτον ὁ
Δεδούσης, καρδία τίγρεως καὶ Ἀπόλλωνος κε-
φαλῆ, περὶ τοῦ ὁποῦ ἀπέμενον εἰς τὴν μνή-
μην μου περιώνυμος φράσις τοῦ δικηγόρου του,
ὑπερασπίζοντος αὐτὸν ἐν τῷ Κακούργοδικεῖῳ:
« Κύριοι ἑνορκοὶ, ἐφώνει ὁ εἰς ἐνθου εἰδωλολά-
τρην μεταμορφωθείς σοβαρὸς δικανικός, εἶναι
κρίμα ἢ ῥαῖα αὕτη κεφαλὴ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς
λαίμοτος! » Ὁραῖας ἐπίσης ἦτον δὲξ τῆς συμ-
μορίας τοῦ Τάκου ληστῆς, ὅστις, ἡμέρας τινὰς

πρὸ τῆς κατατομήσεώς του, τοσοῦτον κατέκτησε
τὴν καρδίαν τῆς παρσιδημούσης τότε ἐν Ἀθή-
ναις Γαλλίδος ποιητρίδος Λουίζης Κολλέ, ὥστε
νὰ ζητήσῃ τὴν χάριν ὑπὲρ ἐκείνου, σκοπούσα νὰ
παραλάβῃ μεθ' ἑαυτῆς. Καὶ τίσας λέγει πάλιν ὁ
κακούργος ἐκείνος, ὅστις ἀκούσας ἐξαγγελιομένην
τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του, καὶ προσκληθεὶς
ὑπὸ τοῦ προέδρου νὰ κάμῃ, ἐν θέλῃ, ἀγίρεσιν
τῆς ἀποφάσεως, ἀπήντησεν ἐν ὑψίστῳ σαρκασμῷ:
« Βλέπετε, κύριε πρόεδρε, μεγάλο ὑποκείμενο θὰ
χάσῃ ἢ Ἑλλάς, γὰρ νὰ κάμω ἀναίρεσι! » Πάντες
ἐκείνοι καὶ τῶσοι ἄλλοι, οἵτινες στερεῶν τῷ βή-
ματι ἀνήλθον τὰς βαθμίδας τοῦ ἱκρίωματος, ἢ
ἐξεχύθησαν εἰς θαρραλέα ρητορεύματα, ἢ ἐχαρι-
τολόγησαν πρὸς τὸν δῆμιον, ἢ ἀπέθανον τέλος
ὡς ἄνδρες, ἦσαν ἴσως ἀναιδέστεροι, ἀλλ' ὀλιγω-
τερον μικροὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν!

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξὺ δύο λωποδυτῶν:

— Τί; σὲ ἀφώσσε τὸ δικαστήριον;

— Βέβαια. Ὁ δικηγόρος με ὑπερασπίσθηκε
τόσον καλά, ποῦ τώρα, νὰ σοῦ εἰπῶ, αἰσθάνομαι
τύψιν συνειδήσεως ὅτι τοῦ ἐπῆρα τὸ δακτυλίδι
του τῇ στιγμῇ ποῦ μούδωκε τὸ χεῖρ γὰρ νὰ χω-
ρισθῶμεν!

Πρὸ τοῦ κλωθοῦ τοῦ λέοντος ἐν τῷ βασιλικῷ
κῆπῳ.

Ἡ σύζυγος πρὸς τὸν σύζυγον:

— Τί θάλεγες, ἄνδρα μου, ἐν ἔξαφνᾳ ἐβγαίνε
τὸ λεοντάρι καὶ μ' ἀπαχνε εἰς τὰ δόντια τοῦ;

— Θὰ τοῦ ἔλεγα « Καλὴ ὄρεξι! »

Ὁ κύριος πρὸς τὸν ὑπηρετὴν του, νεοφερμένον
χωρικὸν παῖδα:

— Δημήτρη, πάρε τοῦτο τὸ γράμμα καὶ
πήγαινε εἰς τὸ ταχυδρομεῖο καὶ δός το νὰ τὸ ζυ-
γίσουν, καὶ ἂν σοῦ εἰπῇ ὁ ὑπάλληλος πῶς χρει-
άζεται κι' ἄλλο γραμματόσημο, νὰ κράτῃ αὐτὸ
τὸ γραμματόσημο νὰ τὸ κολλήσῃς ἐπάνω.

Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Ὁ ὑπάλληλος πρὸς τὸν Δημήτρην:

— Τὸ γραμματόσημο δὲν φτάνει· χρειάζεται
νὰ κολλήσῃς ἄλλο ἓνα ἐπάνω. (Ὁ Δημήτρη·
ἀναλαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἐπιστρέφει
μετ' ὀλίγον.) Σοῦ εἶπα, παιδί μου, πῶς δὲν
φτάνει τὸ γραμματόσημο· χρειάζονται 20 λεπτά
ἀκόμη!

Ὁ Δημήτρης ἐπανέρχεται πρὸς τὸν κύριόν του.

— Ἀφέντη, ὁ ταχυδρόμος εἶπε πῶς χρει-
ζονται ἀκόμη 20 λεπτά.

— Καλά, και δὲν ἐκόλλησες ἐπάνω τὸ γραμματόσημο ποῦ σοῦ ἔδωσα;

— Τὸ ἐκόλλησα... και μάλιστα ἴσια-ἴσια ἐπάνω ἔς ἐκεῖνο ποῦ εἶχες κολλήσει τοῦ λόγου σου!

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀμαξοστοιχίαν, ἣτις χρησιμεύει εἰς τὴν μεταξὺ Παρισίων και Κωνσταντινουπόλεως συγκοινωνίαν και διὰ τὴν ἔκτακτον αὐτῆς ταχύτητα ἐκλήθη ἀστραπή, πρόκειται νῦν νὰ τεθῆ εἰς ἐνέργειαν και μεταξὺ Λισσαβῶνος και Πετρούπολεως διὰ Βερολίνου. Οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς ἀμαξοστοιχίας ταύτης θὰ εὐρίσκωσιν ἐν αὐτῇ τὸ ἀκρον ἄκρον τῆς εὐμαρείας και ἀνέσεως. Τρεῖς αἰθούσαι, μία χρησιμεύουσα ὡς ἐστιατόριον, μία ὡς κυρίως αἰθούσα, και ἡ τρίτη ὡς ὑπνώτηριον, ἀποτελοῦσι τὴν ὅλην ἀμαξοστοιχίαν. Τὸ ἐστιατόριον κατ' οὐδὲν ὑπολείπεται τῶν τῆς πρώτης τάξεως ὁμοίων ἐν ταῖς πόλεσι, και παρέχει ὅτι ἐκλεκτόν, ἔδεσμα πάσης χώρας, ἱκανὸν νὰ εὐχαριστήσῃ και τὸν ἀπαιτητικώτερον γαστρίμαργον, οἶνους δὲ ἐκ τῶν ἀριστων. Ἡ κυρίως αἰθούσα κοσμεῖται διὰ βαρυτίμων ταπήτων, πλουσίων ἐπίπλων και ἀναπαυτικωτάτων ἀνακλιντρων. Τέλος δὲ τὸ ὑπνώτηριον περιέχει, πλὴν τῶν εἰκασιν αὐτοῦ κλινῶν τῶν κεχωρισμένων εἰς κοιτώνισκους, και λουτρά ψυχρὰ ἢ θερμὰ. Μία δὲ βιβλιοθήκη περιέχουσα πρὸς τοὺς ἄλλοις και τὰ σπουδαιότατα εὐρωπαϊκά φύλλα συμπληροῖ τὸ ὅλον. Τοιαύτη εἶνε ἡ ἀμαξοστοιχία αὐτή, ἣτις τὴν μεταξὺ Λισσαβῶνος και Πετρούπολεως ἀπόστασιν θέλει διανύει εἰς 92 ὥρας, ἣτις εἰς χρονικὸν διάστημα μικρότερον κατὰ 24 ὥρας τοῦ ἀπαιτουμένου και ἀπὸ αὐτῆς τὰς μέχρι τοῦδε ταχυτάτας ἀμαξοστοιχίας.

Ἐνωστὸν εἶνε ποίας κολοσσιαίας ποσότητος ἀλιπάστων κρεάτων, ἰδίως δὲ χοιρείων, αἱ Πηνωμένααι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἀποστέλλουσιν ἀπὸ ἱκανοῦ ἤδη χρόνου εἰς Εὐρώπην. Ἐκ τοῦτου ἐννοεῖ ἕκαστος ὅτι ἡ ἀνατροφή τῶν χοίρων ἔλαβεν εὐρυτάτην ἀνάπτυξιν ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, ἐν ἣ κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ ὑπουργείου τῆς γεωργίας ὑπῆρχον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 43,270,086 τοιούτων ζῴων, ἐνῶ ἐν Ῥωσίᾳ μόνον 10,000,000, ἐν Γερμανίᾳ 7,000,000 και 4,000,000 ἐν Γαλλίᾳ. Γίνεται δὲ ἡ ἀνατροφή ὑπὸ ὄρους εὐνοικωτάτους. Ὁ χοῖρος εἶνε τὸ ζῷον τὸ τυγχάνον τῆς μεγαλειότερας περιποίησεως τῶν καλλιεργητῶν, οἵτινες παρέχουσιν αὐτῷ ὑγιεινὴν κατοικίαν ἐν στάβλοις στεγνοῖς, δεψιᾷ και παχείαν νομήν, ὕδωρ καθαρὸν και ἀφθονον, και τέλος κριθὴν και ἀραβόσπιτον καλῆς ποιότητος κατὰ τὴν περίοδον τῆς παχύνσεως αὐτῶν, μεθ' ἣν ἀποστέλλουσι τὰ ζῷα εἰς τὰς

δημοσίας ἀγορὰς και τὰ μεγάλα ἐργοστάσια, ἕτινα παρασκευάζουσι τὰ χυίρινα κρέατα και ἐξάγουσιν αὐτά. Μεγάλας προφυλάξεις λαμβάνουσιν ἐπίσης πρὸς ὑπομόνωσιν τῶν ἀσθενούντων ζῴων, και πρὸς ταφήν ἢ καύσιν τῶν πτωμάτων, ὅταν θάνωσιν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος φονευομένων χοίρων διὰ τὴν ἐγγωρίαν κατανάλωσιν και ἐξαγωγὴν ἀνέρχεται εἰς 30,000,000, τὸ βάρος ἐκαστοῦ αὐτῶν κατὰ μέσον ὄρον ὑπολογίζεται εἰς 175 λίτρας· θλαί δ' αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἐν Ἀμερικῇ κάμνουσι καθημερινὴν χρῆσιν τοῦ χοιρέου κρέατος, ἀλλ' ἰδίως ὁ ἀγροτικὸς πλοῦθισμὸς, δι' ὃν εἶνε ἡ κυριώτερα τροφή.

Μορμόνοι ἀπόστολοι. Πρὸ μηνὸς περίπου ἡ ἀστυνομία τῆς Βιέννης ἠναγκάσθη νὰ προβῇ εἰς αὐστηρὰ μέτρα ὅπως παρακολύσῃ τὸν ἐνεργούμενον αὐτόθι προσηλυτισμὸν ὑπὸ ἀποστέλων μορμόνων. Οἱ ἀπόστολοι οὗτοι ἐστάλησαν ἐκ τῆς ἐν Ἀμερικῇ μορμονικῆς Πολιτείας ἵνα αὐμὸνον προσελκύσωσι προσηλύτους, ἀλλὰ στρατολογήσωσι και γυναῖκας, ἃς νὰ ἀποστείλωσιν εἰς τὸν ἐπίγειον αὐτῶν παράδεισον, τὴν παρὰ τὴν Ἀλμυρὰν λίμνην πόλιν Utah. Ἐπέμπον λοιπὸν εἰς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ προϊστάμενους τῆς μορμονικῆς Κοινότητος τὰς φωτογραφίας τῶν ομοιωθέντε προσηλυτιζομένων Ευρωπαϊῶν γυναικῶν, ἐκεῖνοι δὲ ἐπεδείκνυον τὰς φωτογραφίας εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς Κοινότητος, και ὅσοι ἐκ τούτων ἐλάζοντο ἐκ τῶν θεληθέντων τῶν φωτογραφημένων προσώπων ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλωσι τὴν δαπάνην τοῦ μέχρις Ἀμερικῆς ταξειδίου τῶν νεοφύτων και νὰ δεθῶσιν αὐτὰς ἅμα ἀφικνουμένας εἰς τὰ χωρίαια τῶν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ καταρτίζεται προσεχῶς ἐταιρεία σκοποῦσα τὴν διὰ σιδηροδρόμων ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης μετὰ τῆς Περσίας, τῆς Ἰνδικῆς τῆς Βερμανίας και τῆς Σινικῆς. Ὁ ἰδρυτῆς τῆς ἐταιρείας Σηρ Στέφενσον ὑπολογίζει ὅτι πρὸς ἐπιτέλεισιν τοῦ μεγαλοεργήματος θ' ἀρκέσωσι 16 ἑκατομμύρια λιρῶν, ἐλπίζει δὲ νὰ ἐπιτύχῃ σπουδαίαν ἐλάττωσιν τῶν δαπανῶν χρησιμοποιοῦν ὡς ἐργάτας τοὺς στρατιώτας τῶν χωρῶν, δι' ὃν θὰ διέρχεται ὁ σιδηρόδρομος.

Ἡ Ἑλβετία, ἐκμεταλλευμένη νοσηδῶς τὰς φυσικὰς αὐτῆς καλλονὰς και ἐκλύουσα πλῆθὴν περιηγητῶν ἐκ πάσης χώρας, ἀριθμεῖ ἐν συνόλῳ 1002 ξενοδοχεῖα μετὰ 58,137 κλινῶν και 16,022 ὑπαλλήλων και ὑπηρέτων. Ἡ ἀξία τῶν ξενοδοχείων ἀνέρχεται εἰς 310,500,000 φράγκα, αἱ δ' ἐτήσιαι αὐτῶν πρόσδοσι εἰς 52,800,000, ἐξ ὧν ἀπομένει καθαρὸν κέρδος 16 ἑκατομμυρίων. Πολλὰ τῶν ξενοδοχείων κείνται εἰς τὰς ὑψίστας κορυφὰς τῶν Ἀλπεων, πρὸς ἃς ἄγουσιν ἀμαξίται ὄδοι, ἢ σιδηρόδρομοι.